

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 50

jar 2021

**tichý
a pokorný
srdcom**

***Dobrořeč, moja duša, Hospodinovi, a všetky
moje vnútornosti menu jeho svätosti!***

Žalm 103:1

Tak si krásny, prevznešený

1. Tak si krásny, prevznešený, Spasiteľu, Pane náš,
vždy ten istý, nepremenný v sláve, v láske, k nám čo máš!

Duša k Tebe jasá, v Tebe moja spása:
vykúpils' ma z pekla žiaľu,
večne chcem Ti vzdávať chválu!

2. V lone Otca od večnosti, Boží Syn, si prebýval:
hriechov, bied, vín bol si prostý, naše na seba si vzal.

Na golgotskom kríži mrel Pán z neba výšin,
nás by zbavil večnej smrti,
dal nám život Božích detí.

3. Z hrobu vstal si s veľkou slávou, nad smrťou si zvíťazil,
svojej Cirkvi Ty si hlavou, prameňom jej žitia, síl.

V ríši večnej slávy, žije Veľkňaz pravý:
tróni Otca po pravici
z lásky za nás prosí vždycky.

4. Plný lásky, božskej moci prídeš Cirkev k sebe vziať,
spravíš koniec hriechu noci, svet česť musí Tebe vzdať.

Ježiš Kristus vládne! – zaznie zemou slávne:
už je koniec bojov, žiaľov –
vládu prevzal Kráľ nad kráľov!

Spevník *Duchovné piesne*, Nitra 1987, pieseň č. 88.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.

Obsah

Tichý a pokorný srdcom	2	Vzkriesenie z mŕtvych	30
Pravý základ Cirkvi	3	Pravda, podľa ktorej máme žiť	33
Meno JEŽIŠ	6	Staroveká Mezopotámia	
Starý a nový človek	7	a Chaldejský Úr	37
Vyzliekanie a obliekanie	15	Mýtus evoluce	43
Vyhýbaj sa prázdny rečiam	25	2 percentá z dane z príjmov	44

Tichý a pokorný srdcom

Vezmite moje jarmo na seba a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie svojim dušiam.

Matúš 11:29

Život Pána Ježiša Krista máme zaznamenaný v evanjeliách, či v celom Božom slove. Písmom sme vedení k obdivu nad tým, aký Pán Ježiš bol. To nie je ustráchanosť, to nie je zakríknutosť. To je tichosť srdca, ktorú obdivujeme, ktorú vyznávame, ale často ju u seba nenachádzame – chýba nám.

Vo všeobecnosti platí, že ľudia si vďaka svojej postavenie vlastnou silou a častokrát je to hlavne silou reči. Rôznymi argumentmi prekričia toho druhého. Pán Ježiš bol ale niekto úplne iný. On reprezentoval svojho Otca. Reprezentoval síce toho, ktorý je spravodlivý Sudca, ktorý je prísny a ktorého hlasu sa Izrael veľmi bál. Hlasu, ktorý bol pre izraelský ľud ako hrmenie hromu. A predsa Pán Ježiš prichádza z nebies tak, ako o ňom v Písme čítame: *Otec ho neposlal, aby súdil svet.*

V tichosti Pána Ježiša Krista vidíme túžbu vykonať dielo, ku ktorému bol poslaný, ale svojou iniciatívou a svojím hlasom neprehlásiť svojho Otca a naplnenie jeho vôle. V prorokovi čítame: „*Nebude kričať ani nepovýši ani nedá počuť na ulici svojho hlasu.*“ (Izaiáš 42:2) Bude tým, ktorý „*nalomenej trstiny nedolomí a tlejúceho knôtu nevyhasí...*“ (42:3) Pre nás je veľmi vzácné, že raz prišla chvíľa, kedy ten tichý a pokorný zvolal veľkým hlasom: „*Dokonané je!*“

Ľudia mohli sledovať jeho tichosť, kým žil tu na tejto zemi, ale s jeho odchodom, so smrťou na Golgote, je spojený veľký výkrik: „*Dokonané je!*“ (Ján 19:30) V tomto výkriku je svedectvo, že to všetko vykonané v tichosti a pokore, je naplnené, je ukončené. Týmto výkrikom všetkým ľuďom je jasne povedané, že dielo spasenia je už ukončené.

V evanjeliu podľa Jána, v 3. kapitole čítame: „*... neposlal Boh na svet svojho Syna, aby súdil svet, ale aby bol svet spasený skrze neho.*“ (verš 17). Ján Krstiteľ hovoril o ňom: „*Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta!*“ (Ján 1:29) Pán Ježiš neprišiel na to, aby nás odsúdil, ale prišiel na to, aby nás zachránil, aby bolo na ňom odsúdené všetko to zlé, čo sme my vykonali. A všetko to, čo je spojené s hriechom, v ktorom sme sa narodili a v ktorom sme žili.

Hriech je niečo, čo je odporné v Božích očiach. V hriechu sme boli protivní Bohu a hodní odsúdenia. Ale Boh, súc plný lásky, *tak miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život* (Ján 3:16). Boh lásky chcel sňať z nás všetko to zlé, čo sme napáchali a zachrániť nás. A tak Pán Ježiš je tým, ktorý v tichosti prichádza, ktorý koná a plní Otcovu vôľu. Je tým, nad ktorého tichosťou sa podivil aj Herodes a mnohí

iní, keď neodpovedal na ich otázky. Avšak na otázku záchranu jeho slovo, ktoré ten tichý a pokorný služobník zvolal, jasne zaznelo: „*Dokonané je!*“

Sme vďační Bohu, že si túto skutočnosť na spoločných zhromaždeniach môžeme pripomínať a uvedomovať si, akým spôsobom a na základe čoho sme zachránení a spasení, že slovo „Hľa, tvoj Kráľ prichádza“, sa už naplnilo v našich životoch v Pánovom prvom príchode.

Teraz máme túžobné očakávanie, že On znovu príde, aby si nás zobral tam, kde je On. Lebo to chce, aby tam, kde je On, sme boli aj my. Dovtedy pre naše životy služby a chodenia s ním zostáva jeho výzva: „*Vezmite moje jarmo na seba a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom a nájdete odpočinutie svojim dušiam*“. Nech Boží pokoj a odpočinutie zostáva so všetkými nami!

Vladimír Azor

Pravý základ Cirkvi

Šikmá veža v meste Pisa je konkrétnym príkladom toho, aké dôležité sú pevné základy. Ak to platí o stavbe zhotovenej človekom, o čo viac pre Cirkev Ježiša Krista. Teraz sa pokúsime lepšie porozumieť tomu, čo je pravý základ Cirkvi.

A keď prišiel Ježiš do okolia Cezáree Filipovej, opýtal sa svojich učeníkov a riekol: Čo hovoria ľudia o mne, že kto som ja, Syn človeka? A oni povedali: Jedni hovoria, že si ty Ján Krstiteľ, iní, že Eliáš, a zase iní, že Jeremiáš, alebo niektorý z prorokov. Povedal im: A vy čo hovoríte, že kto som ja? A Šimon Peter odpovedal a riekol: Ty si Kristus, Syn živého Boha! A Ježiš odpovedal a riekol mu: Blahoslavený si Šimone, synu Jonášov, lebo telo a krv ti to nezjavili, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach. A ja ti tiež hovorím, že si ty Peter, Skala, a na tej skale zbudujem svoju cirkev, a nepremôžu ju ani brány ríše smrti.

Matúš 16:13-18

V predchádzajúcom článku (Solas číslo 49, str. 2) sme už skúmali túto pasáž, aby sme zistili, kto alebo čo je tým základom, na ktorom chce Ježiš vybudovať svoju Cirkev. Pozreli sme sa na presné slová, ktoré Ježiš použil, a na bezprostredný kontext, v ktorom boli povedané. Bol Peter položený za základový kameň cirkvi, alebo to bolo vyhlásenie Petra: „Ty si Kristus, Syn živého Boha“, na ktorom Cirkev stojí? Dospeli sme k záveru, že ak Peter pokladal Ježiša za Krista, Syna živého Boha, potom skutočne skalou,

a teda pravým základom cirkvi nebol človek Peter, ale samotný Kristus, Syn živého Boha.

Chcel by som teraz ešte viac rozvinúť túto argumentáciu preskúmaním ďalších textov Písma, ktoré sa týkajú tejto témy. Najprv si musíme položiť otázku, ako by slová svojho Majstra interpretovali samotní učeníci, vychovaní v židovskej tradícii? V tejto súvislosti je dôležité pamätať na to, že Matúš napísal svoje evanjelium špeciálne pre židovských čitateľov. Čo by napadlo akémukolvek

bežnému Židovi poznajúcemu Písma Starého zákona pri čítaní Ježišovho odkazu na skalu?

V Starom zákone sa slovo „skala“ vždy používalo vo vzťahu k Bohu, nikdy nie k človeku. Napríklad v Žalme 18 čítame: „*Lebo kde kto je Bohom okrem Hospodina, a ktože je Skalou mimo nášho Boha?!*“ Prorok Izaiáš napísal: „*Či je azda nejaký Boh okrem mňa? Ani niet Skaly; neviem o nijakej.*“ Pre Židov preto mohla byť iba jedna Skala, a bol ňou Pán Boh. Spomeňte si, ako v našom texte v Matúšovom evanjeliu Peter práve identifikoval Ježiša ako Boha. Potom, čo sa Ježiš spýtal učeníkov: „*A vy čo hovoríte, že kto som ja?*“ Peter vyhlásil: „*Ty si Kristus, Syn živeho Boha.*“ Takže Peter ako Žid vedel, že výraz „skala“ je typickým opisom Boha. Teraz vyhlásil, že Ježiš je Boží Syn. Keď Ježiš povedal, že postaví svoju Cirkev na skale, nebolo by pre Petra logické predpokladať, že spomenutou skalou musí byť Ježiš, Boží Syn?

Môžeme však nájsť aj ďalšie potvrdenie uvedeného, keď sa pozrieme na jeden z dvoch listov Nového zákona, ktoré napísal Peter. V 2. kapitole svojho prvého listu Peter cituje verše zo starozmluvného proroctva Izaiáša, ktoré jasne odkazujú na Ježiša Krista. Toto povedal Boh: „*Hľa, kladiem na Sione uholný kameň vyvolený, drahocenný, a ten, kto verí naň, nebude zahanbený.*“ „*Teda vám veriacim česť, ale neposlušným kameň, ktorý zavrhli stavitelia, práve ten sa stal uholnou hlavou a kameňom úrazu a skalou pohoršenia.*“ Pre Petra bol teda Ježiš Otcov vyvolený kameň, odmietnutý ľuďmi, ale vzácny pre Otca a pre všetkých, ktorí v neho veria. Ježiš citoval rovnakú pasáž s odkazom na seba v 20.

kapitole Lukášovho evanjelia: „*kameň, ktorí zavrhli stavitelia, učinény je hlavou uhla*“ (*hlava uhla = základový kameň*, pozn. prekl.).

Z citovaných pasáží teda vidíme, že pre pisateľov Starého zákona, Pána Ježiša a apoštola Petra bol skalou Kristus. Môžeme ísť však ešte ďalej, pretože apoštol Pavol vo svojom prvom liste adresovanom cirkvi v Korinte taktiež oznámil, čo je základ cirkvi: „*Lebo iný základ nemôže nikto položiť mimo toho, ktorý je položený, ktorým je Ježiš Kristus.*“ A v 2. kapitole svojho listu kresťanom v Efeze napísal: „*Ste... vybudovaní na základe apoštolov a prorokov, kde je uholným kameňom sám Ježiš Kristus.*“ Je tu nejaký rozpor? Ako by mohol Pavol v jednom liste napísať, že Ježiš bol jediným základom a v druhom liste povedať, že základom boli apoštolovia a proroci? Nuž, nie je tu žiaden rozpor. Apoštolia a proroci boli muži, ktorí boli povolani a vedení, aby napísali Sväté písma. Tieto Písma nie sú ničím iným ako zjavením Ježiša Krista a stredobodom celého učenia Božieho slova je On. Ježiš Kristus, Boží Syn, je preto jediným skutočným základom – základovým kameňom Cirkvi, pričom Písmo o ňom vydáva svedectvo.

Pán Ježiš neprestal byť základom cirkvi a inšpirované Písma, ktoré o ňom svedčia, nestratili nič z platnosti ani po 2000 rokoch. Veď keď Peter a Pavol vo svojich listoch (epištolách) napísali o Ježišovi Kristovi, že je skalou a základom cirkvi, Ježiš už bol po smrti, vstal z mŕtvych a vystúpil na nebesá. Ježiš už nebol prítomný na zemi fyzicky, ale pre Petra a Pavla bol stále jediným základom cirkvi, hlavným základovým kameňom.

Otázku autority Petra, význam kľúčov a toho, čo znamená výraz „zviazať a rozviazať“ vo verši 19 ponecháme na inokedy. Ale v poslednej časti tohto zamyslenia by som chcel spolu s vami pouvažovať nad tým, aký dosah má skutočnosť, že Ježiš, Boží Syn, je pravým základom cirkvi, hlavným základovým kameňom. Pasáž z Prvého Petrovho listu nám môže opäť pomôcť. Toto píše Peter kresťanom prvého storočia: *„ku ktorému prichádzajúc k živému kameňu, síce od ľudí, ako čo by bol nesúci, zavrhnutému, ale u Boha vyvolenému, drahocennému, i sami sa ako živé kamene buduj(e)te, duchovný dom, sväté kňazstvo, obetovať duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista.“* Ježiš, hlavný základový kameň cirkvi, je teda opísaný aj ako živý kameň. Toto je dôležitá pripomienka toho, že vzkriesený Kristus je živý aj dnes a netreba, aby ho niekto nahradil. Nielen to, ale každý skutočný veriaci je živým kameňom stavby, teda Cirkvi.

Ako sa stať členom pravej Cirkvi Ježiša Krista? Ako sa stať živým kameňom? Nie podpísaním prihlášky ani náboženským obradom, ale vierou v Spasiteľa. Ak prideme k Spasiteľovi so zlomeným

srdcom kvôli našim hriechom a spoľahneme sa jedine na neho, na hlavný základový kameň Cirkvi, aj my sami sme vložení ako živé kamene do Cirkvi. Vidíte, že Cirkev nie je inštitúcia postavená na človeku, ale je to súhrn všetkých ľudí, ktorí uverili v Ježiša Krista, aby boli spasení. Cirkev je teda duchovná entita; ako Peter hovorí svojim kresťanským čitateľom: *„i sami sa ako živé kamene buduj(e)te, duchovný dom“.*

Drahý priateľ, stal si sa už členom Kristovej cirkvi tým, že si uveril v Spasiteľa? Ak ešte nie, patríš k tým, ktorí stále odmietajú Krista, Skalu. Apoštol Pavol opisuje takýchto ľudí slovami: *„Potkli sa o kameň úrazu, ako je napísané: Hľa, kladiem na Sione kameň úrazu a skalú pohoršenia, ale kto verí v neho, nebude zahanbený.“* A v Prvom Petrovom liste sa rovnako píše: *„Hľa, kladiem na Sione uholný kameň vyvolený, drahocenný, a ten, kto verí naň, nebude zahanbený.“* Odmietnuť Ježiša Krista ako osobného Spasiteľa a Pána je cesta k duchovnému nešťastiu, ale veriť v neho je istá cesta k spáse a večnému životu. Tí, ktorí veria v neho, nebudú nikdy sklamaní, nebudú nikdy zahanbení.

Michael Steedman

Meno JEŽIŠ

1. Ó, ako sladko v ušiach nám
vždy meno Ježiš znie!
Bôl' tíši, rany hojit' vie,
strach všetok zaženie.
2. Duch ranený v ňom nájde liek,
aj srdce boľavé,
je ono mannou pre dušu
a vzpruhou v únave.
3. To meno pevná skala je,
skryš bezpečná a štít
i pokladnica milosti
bez hraníc, plná vždy.
4. Ó, Kriste, pastier, Spasiteľ,
si prorok, kňaz a kráľ,
náš Pán, náš život, cesta, cieľ,
ráč prijať pieseň chvál!
5. Je slabé naše úsilie
a málo srdcia vrú,
však u Teba raz vzdáme Ti
česť, chválu dôstojnú.
6. A do tých čias náš každý dych
nech Tebe vďakou je,
nech v Tvojom mene premočnom
Tvoj ľud sa raduje!

John Newton (1725-1807)

Starý a nový človek

Zmena prirodzenosti a identity

*Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením;
staré pominulo, hľa, všetko je nové.*

2. Korintským 5:17

V článku *Prirodzenosť, identita, postavenie a stav*, Solas číslo 48, jeseň 2020, str. 11, sme hovorili o pojmoch *prirodzenosť, identita, postavenie a stav človeka*. V tomto článku sa k dvom z nich, *prirodzenosti a identite*, znova vraciame s cieľom ich upresnenia a podrobnejšieho výkladu.

V citovanom článku sme oba pojmy definovali a vysvetlili. Uviedli sme, že do pojmu *prirodzenosť* zahrňujeme charakteristické črty, podstatné vlastnosti danej ľudskej bytosti. *Identita* označuje, kým ľudská bytosť je ako taká, čo ju vystihuje. Oba pojmy sú pre charakteristiku ľudskej bytosti potrebné. Pojmy *prirodzenosť* a *identita* sme zaviedli preto, aby sme mohli zmysluplne opísať zmeny, ku ktorým dochádza pri znovuzrození.¹⁾

Pred znovuzrozením má každý jeden človek len *telesnú hriešnu prirodzenosť* a *identitou je starý človek*. Keď človek uverí v evanjelium, je ospravedlnený a duchovne znovuzrozený. V tomto okamihu je spasený – definitívne, raz a navždy – ale to sa týka len tých, ktorý uverili živou trvácnou (spasiteľnou) vierou. Pri uverení v evanjelium však naše telo ešte nie je vykúpené. K vykúpeniu tela znovuzrozených ľudí dôjde až pri druhom príchode Pána. Znova zrozením sa menia podstatné črty našej bytosti. Zásadným spôsobom sa mení naša *prirodzenosť* – z prirodzenosti starého človeka na prirodzenosť nového člove-

ka, vďaka čomu sa mení aj naša *identita*. Prirodzenosť starého človeka je *telesná hriešna prirodzenosť*.

S prirodzenosťou nového človeka je to trochu zložitejšie práve pre to, že telo ešte nie je vykúpené. Prirodzenosť nového človeka pozostáva z dominujúcej *duchovnej prirodzenosti* (novostvorenej prirodzenosti) a porazenej *telesnej (hriešnej) prirodzenosti* (starej prirodzenosti). Od znovuzrodenia až do okamihu vykúpenia tela tieto dve prirodzenosti v nás proti sebe bojujú (Galatským 5:17). Znovuzrozený človek teda má *dve prirodzenosti* (starú/telesnú a novú/duchovnú), avšak len *jednu identitu* (nový človek). Práve o oboch týchto skutočnostiach píšeme v tomto článku.

Prirodzenosť a identita pred znovuzrozením

Pred pádom do hriechu

Biblia jasne uvádza, že Božím rozhodnutím bol prvý človek stvorený *podľa Božieho obrazu a podľa jeho podoby* (1. Mojžišova 1:26-27)²⁾. Na základe tejto skutočnosti môžeme porozumieť, že Adam s Evou boli na počiatku dokonalé

bytosti, lebo boli stvorení dokonalým Stvoriteľom. Boli bez hriechu – boli *svätí, spravodliví*, nebolo v nich žiadne zlo, a preto mohli mať (a mali) úzky vzťah s Bohom. Boli *bezhriešni* a *duchovne živí* – žili v dôvernom a blízkom vzťahu s Bohom.

Adam bol stvorený ako *svätý*, bol bez hriechu. Jeho *svätosť* mu umožňovala tešiť sa z dokonalého spoločenstva s Bohom a môžeme povedať, že to bola jedna z Adamových najdôležitejších vlastností, jeden z jeho najdôležitejších atribútov ako stvorenej bytosti.

Bezhriešna a svätá prirodzenosť Adama určovala aj *identitu* človeka pred pádom do hriechu. *Prirodzenosť* človeka pred pádom je charakterizovaná *svätosťou, spravodlivosťou, nesmrteľnosťou* a tým, že človek *dokonale niesol Boží obraz a jeho podobu*.

Po páde do hriechu

To hlavné, čo sa pádom Adama do hriechu stalo, môžeme jednoducho a stručne vyjadriť tak, že Adam a s ním každý jeho potomok *stratil svätosť a stratil nesmrteľnosť* – stal sa z neho *hriešnik a smrteľník*. Dostal sa pod vládu hriechu a smrti. Stratil slobodu a slobodnú vôľu, stal sa *otrokom hriechu*. Hriech sa zmocnil celej jeho bytosti a teraz kraluje nad človekom v smrti. Toto všetko zásadne zmenilo prirodzenosť človeka, a tým aj jeho identitu.

Hriech viedol k strate, resp. porušeniu integrity človeka ako celistvej, kompaktné bytosti. Zasiahol každú jeho zložku (stránku). Stalo sa to, pred čím bol Adam (človek) varovaný – zomrel. Človek (Adam a po ňom všetci jeho potomkovia) sa stal *duchovne mŕtvym*

vo svojich hriechoch a previneniach. Preto žiaden fyzicky splodený človek nemá podiel na Božom živote, na živote s Bohom. Prirodzenosť človeka sa stala *telesnou, čiže hriešnou*. Všetci Adamovi potomkovia sa rodia ako *duchovne mŕtvi*, ako *hriešnici* (Rímskym 5:8). Sú plní zlých telesných žiadostí, ktoré ich vyvlačujú konať hriech. Človek *duchovne zomrel* a stratil spoločenstvo s Bohom. Do jeho života však vošla ešte aj *fyzická smrť* (prvá smrť, pri ktorej nastáva oddelenie *tela od ducha a duše*, Lukáš 16:19-31); a tých, ktorí neuveria evanjeliu, čaká aj *druhá smrť* (Zjavenie 20:6, 14, 21:8).

Zmenila sa *prirodzenosť*, a preto sa zmenila aj *identita* človeka. Prirodzenosť sa zmenila zo *svätého* človeka na *hriešneho (telesného)*, z *duchovne živého* na *duchovne mŕtveho*, z *nesmrteľného* na *smrteľného*. *Prirodzenosť* človeka po Adamovom páde nesie pomenovania ako *adamovská hriešna prirodzenosť, prirodzenosť starého človeka, stará prirodzenosť, telesná prirodzenosť*. Tieto pomenovania sú synonymá a v nich sú zahrnuté všetky charakteristické vlastnosti (črty) *duchovne mŕtveho* človeka.

Zmena prirodzenosti spôsobila aj zmenu identity človeka. Identitou sa stal tým, koho Písmo nazýva „starý človek“, „hriešnik“, „syn neposlušnosti“, „Boží nepriateľ“, „ďaleký“ (Bohu vzdialený) a podobne. Najviac používaným a najviac výstižným výrazom pre označenie identity človeka po Adamovom páde do hriechu je: *starý človek*.

Hriešna prirodzenosť *starému človeku* vládne, ovláda ho kompletne, a preto starý človek je otrokom hriechu. S prirodzenosťou, akú mal Adam po páde do

hriechu, sa rodia aj všetci jeho potomkovia. Táto prirodzenosť určuje aj ich identitu. *Identitou* každého Adamovho potomka je *starý človek, hriešnik*.

Znovuzrodenie

Aké zmeny nastávajú v človeku, ktorého Boh znova zrodil?

Znovuzrodenie doslova znamená: *byť znova narodený, byť nový človek*.³⁾ Keď Písmo hovorí o *znova zrodení* (*novom narodení, znovuzrodení*), myslí tým *duchovné vzkriesenie (oživenie)*. Ide v ňom o *smrť starého človeka a zrodenie nového človeka*. Starý človek bol *duchovne mŕtvy vo svojich hriechoch a previniach* (Efezským 2:1; Kolosenským 2:13). Nový človek je oživený, vzkriesený do novoty života (Efezským 2:5; Kolosenským 2:12-13, 3:1).

Znovuzrodenie je jediný spôsob, ako sa človek z *duchovnej smrti* môže dostať do *duchovného života* a späť do *spoločenstva s Bohom* (Efezským 1:1-14). Je to *počiatok* jeho opätovného života s Bohom. *Znovuzrodením sa človek stáva novým človekom*.

Znovuzrodenie je Božie dielo v človeku, ktorý uveril v evanjelium Ježiša Krista (1. Petrov 1:23). Dochádza k nemu tak, že Boh tým, ktorí uveria evanjeliu – uveria v osobu a dielo Ježiša Krista z Nazareta, z ich vnútra odstráni *staré kamenné srdce* a dá im do ich vnútra *nové mäsité srdce, nového ducha* a dá im aj *svojho Ducha* na trvalé prebývanie. Tento akt výmeny *starého srdca* za *nové* a danie *nového ducha* spolu s daním *Božieho Ducha* je vlastný akt *znovuzrodenia* (Ezechiel 36:26-27).

Súčasťou zmeny našej prirodzenosti a identity je aj to, že sme boli spolu

s Kristom vzkriesení/oživení do novoty života (Efezským 2:5; Kolosenským 2:12-13, 3:1; Rímskym 6:4). Písmo opisuje zmenu našej prirodzenosti a identity na nového človeka aj spôsobom, že sme boli nanovo-stvorení v Kristovi (2. Korintským 5:17; Efezským 2:10).

O znovuzrodených okrem toho, že majú *nové srdce, nového ducha* a *Svätého Ducha* (Ezechiel 36:26-27), platí aj to, že majú odpustené hriechy, sú ospravedlnení a je im pripočítaná spravodlivosť Pána Ježiša Krista (Židom 10:17-18; Rímskym 5:16, 19). Ospravedlnenie však nie je súčasťou zmeny prirodzenosti človeka. Ospravedlnenie rieši vinu človeka a jeho postavenie pred spravodlivým Sudcom, nerieši však zmenu ľudského srdca a zmenu prirodzenosti. Zmenu ľudského srdca a prirodzenosti rieši Boh v znovuzrodení, v znovu stvorení v Kristovi.

O znovuzrodených platí aj to, že Božie zákony majú vo svojej mysli a zapísané na svojich srdciach (Židom 8:10, 10:16), a to je súčasť zmeny ľudského srdca a jeho prirodzenosti. Vďaka tomu poznajú Boha a Boh pozná ich (Galatským 4:9). Sú Božím ľudom a Boh je ich Bohom (Židom 8:10). Sú v Kristovi a Kristus prebýva v nich (Galatským 2:20; Ján 17:21 a 23). Majú večný život (Kolosenským 3:3) a druhá smrť nad nimi nemá moc (Zjavenie 20:6).

Znovuzrodený človek (jednotlivec) je živý Bohu – zrodený do opätovného života s Bohom, do opätovného živého vzťahu s Bohom, ktoré (vzťah a život) zanikli duchovnou smrťou Adama, a tým následne zanikli aj u všetkých jeho potomkov. Znovuzrodenie je trvalý návrat jednotlivca do jestvovania

v spoločenstve so svätým Bohom – je to návrat z *duchovnej smrti* do *duchovného života*. V znovuzrození Boh razom mení človeka z *duchovne mŕtveho* na *duchovne živého*.

Prirodzenosť a identita po znovuzrození

Znovuzrozením Boh v človeku urobil podstatné zmeny. Podstatné z nich, ale nie všetky, sme opísali v predchádzajúcej časti. Znovuzrozením sa podstatným spôsobom zmenila prirodzenosť človeka, čím človek získal, dostal aj novú identitu. Znovuzrozený človek má *novú prirodzenosť* a *novú identitu*. Obe podrobnejšie opíšeme v tejto časti.

Nová prirodzenosť

Po znovuzrození človeka charakterizuje *nová prirodzenosť*. *Nová prirodzenosť* pozostáva z dvoch častí, z dvoch prirodzeností. Jedna je *nová duchovná prirodzenosť* (*duchovnosť*). Druhá je *stará telesná prirodzenosť* (*telesnosť*). *Nová duchovná prirodzenosť* je dominantná, vládne celému človeku. *Stará telesná prirodzenosť* je zbavená vlády, už človeku nevládne, ale ešte nie je z človeka odstránená. *Stará telesná prirodzenosť* bojuje proti novej *duchovnej prirodzenosti*, ale už nemá takú moc, takú účinnosť ako v starom človeku, teda pred znovuzrozením, lebo náš *starý človek* je ukrižovaný spolu s Kristom a jeho pôsobnosť/účinnosť je zmarená (Rímskym 6:6). Nejde však o súboj dvoch rovnocenných partnerov, ale napriek tomu je to súboj taký dôležitý, že ako *nový človek* musíme proti *starej telesnej prirodzenosti* (*telesnosti*) aktívne bojovať (Galatským 5:16-17; Rímskym

8:13). Nemôžeme tento boj so *starou telesnou prirodzenosťou* nechať len tak, nemôžeme zaujať postoj: som znova zrodený, a tým je všetko vyriešené.

Čiže, *nový človek* je nový tím, že *starý človek* v ňom bol ukrižovaný, *aby bolo zmarené telo hriechu*. Je *nový tím*, že má radikálne *novú prirodzenosť*, ktorá je odlišná od tej pred obrátením (znovuzrozením). *Nový človek* dostal *novú prirodzenosť*, *prirodzenosť nového človeka*, ktorá v znovuzrozenom človeku prevláda, vládne a premáha starú prirodzenosť, ktorá bola ukrižovaná, ale nebola z nás úplne odstránená, a to až dovedy, kým telo zostáva nevykúpené. Ukrižovaním bola stará prirodzenosť zbavená vlády, bola zmarená čo do pôsobnosti, aby sme viacej neslúžili hriechu, t. j. aby sme viacej neboli pod vládou hriechu, aby nám hriech už nevládol. Keď ju ale nemŕtvime, keď ju neumŕtvujeme, tak dávame priestor, aby žiadosť počala a porodila hriech. Vtedy sa nám stáva, že zhrešíme. Ale už je to s nami úplne iná situácia, ako keď sme boli starý človek „mŕtvy vo svojich previneniach a hriechoch“. Keď sme novým človekom, tak o nás platí, že „nehrešíme“ (1. Ján 3:6, 5:18) – rozumej tak, že náš život nie je plný hriechu, nie je samý hriech, nie je charakterizovaný tým, že by nám vládol hriech a telesnosť. „Nehrešíme“ však neznamená, že by sme už vôbec nezahrešili. Vieme to podľa toho, že novozmluvné Písmo nám prikazuje nehrešiť, teda problém so zhrešením sa nás reálne týka. A dáva nám aj inštrukciu, čo máme robiť, keď zhrešíme ako nový človek (1. Ján 1:1, 2:1 a nasledovné verše). Božie slovo nás upozorňuje, že ešte mnoho klesáme

(Jakub 3:2) a že sme sa ešte nesprotivili dostatočne v boji proti *hriechu*, proti našej *telesnosti* (Židom 12:4).

Čiže, keď náš starý človek bol ukrižovaný a nový človek stvorený v Kristovi, stali sme sa novým človekom s novou prirodzenosťou, ale súčasťou tejto novej prirodzenosti, pretože telo ešte nie je premenené (vykúpené), je aj *telesnosť* (stará prirodzenosť). Táto je zbavená vlády, už nám nevládne, lebo sme „mŕtvi hriechu“ – na kríži sme hriechu zomreli, nemusíme hrešiť, lebo to už nie je telesnosť v takom rozmere a sile ako v starom človeku, lebo starý človek je *len telesný*.

Nový človek je už *duchovný* a *len čiastočne telesný*. *Telesnosť* starého človeka zostáva aj v *novom človeku*, a to dovtedy, kým telo zostáva nevykúpené, ale rozdiel medzi nimi je v tom, že *telesnosť novému človeku už nevládne – už nemá silu vládnuť*. Silu vládnuť už nemá preto, lebo starý človek bol ukrižovaný, a tým bolo zmarené (zbavené moci vládnuť) telo hriechu (Rímskym 6:6) – bola zmarená sila hriechu.

Z nášho tela nie sú odstránené zlé, hriešne žiadosti. Pritom to ale nie je tak, že telesnosť prešla do nového človeka taká, aká bola v starom človeku, a k nej bola len pridaná nová prirodzenosť (duchovnosť). Keby sme to takto chápali, tak by sme vytvorili predstavu, že síce bolo stvorenie nového človeka, ale chýbala by nám smrť starého človeka. Za hranicu znova zrodzenia nešla telesnosť taká, aká bola v starom človeku – stratila moc vládnuť, lebo bola porazená, a to tým, že *starý človek* bol ukrižovaný.

Toto môžeme povedať aj tak, že za hranicu znova zrodzenia síce prešlo celé

spektrum zlých žiadostí, ale celé spektrum bolo oslabené v zmysle intenzity pôsobenia – *telesnosť* bola ukrižovaním starého človeka umenšená čo do intenzity, oslabená pod hranicu schopnosti vládnuť. *Zmarené telo hriechu* znamená, že *telesná hriešna prirodzenosť* (*telesnosť*) nielenže už nevládne, nemá vládu nad človekom, ale aj jej sila, intenzita, čo do pôsobenia, je oslabená, umenšená, znížená.

V starom človeku žiadosť (*telesnosť*) pôsobí takým spôsobom, že jej človek nemôže (nedokáže) odolať, človek sa jej nemôže ubrániť, aby jej nepodľahol. V novom človeku žiadosť pôsobí stále ako žiadosť, ale nový človek jej už môže odolať, môže ju umŕtviť, a tým odmietnuť a zabrániť, aby počala a porodila hriech.

To, že sme zomreli spolu s Kristom na kríži, znamená tri veci, má to tri dôsledky (Rímskym kapitola 6):

1. Sme ospravedlnení

Tým, že sme spolu s Kristom zomreli, sme pre hriech mŕtvi, preto hriech na nás už viac nemá právny nárok – sme od hriechu ospravedlnení (Rímskym 6:7). Ak sme spolu s Kristom zomreli, nezomrieme na veky, ale budeme vzkriesení a budeme žiť spolu s Kristom. Tým, že sme pre hriech („hriechu“) mŕtvi, už žijeme s Kristom nový život (Rímskym 6:8-14).

2. Úplná a definitívna zmena identity

Starý človek v zmysle *identity* na kríži (pri spolu-ukrižovaní s Kristom) úplne a definitívne zanikol. V zmysle *identity* už viacej nie sme starým človekom a nikdy ním ani nebudeme.

3. Zásadná, ale ešte nie úplná zmena prirodzenosti

Starý človek v zmysle prirodzenosti, čiže stará telesná prirodzenosť, bol na kríži (pri spolu-ukrižovaní s Kristom) zmarený čo do svojej pôsobnosti (Rímskym 6:3). To je dôvod, prečo môžeme chodiť a chodíme v novote života (Rímskym 6:4), prečo môžeme žiť pre Boha a žijeme Bohu (Rímskym 6:10). To je dôvod, prečo hriech (telesnosť, telesná prirodzenosť) nám už nebude vládnuť (Rímskym 6:14). Ani hriech, ani smrť nám už viac nevládnú. Prakticky sa to prejavuje tak, že telesnosť nad nami už nemá takú moc ako pred znova zrodením, a preto sa dokážeme vzoprieť zlej žiadosti. A je nám to aj prikázané v Rímskym kapitole 6: „Nech sa nestane! Lebo ved' ktorí sme zomreli hriechu – ako budeme ešte žiť v ňom?“ (6:2); „Nech teda nekraluje hriech vo vašom smrteľnom tele, aby ste ho poslúchali, totiž hriech, v jeho, to jest tela, žiadostiach ani nevydávajte svojich údov za nástroje neprávosti, ale sa oddajte Bohu ako živí z mŕtvych a svoje údy za nástroje spravodlivosti Bohu“ (6:12-13).

V znovuzrozenom už žiadosť nikdy nedokáže pôsobiť spôsobom, že *ja to nechcem robiť, ale nedokážem to nerobiť*, nedokážem sa žiadosti vzoprieť. Znovuzrozený je už schopný žiadosti sa vzoprieť a odmietnuť ju, lebo je po znovuzrození k tomu už usposobený, vystrojený, vybavený. Žiadosť aj po našom znovuzrození ešte nejakú silu má, ale v nás už len „drieme“ a Písmo varuje, aby sme sa o telo nestarali tak, aby sa v ňom zobúdzali zlé žiadosti: „... a nepečujte o telo tak, aby sa v ňom zobúdzali zlé žiadosti“ (Rímskym 13:14). Telo (*telesnosť*) prebývajúc v nevykúpenom tele)

žiada proti Duchu (Galatským 5:17), čiže žiada proti novému duchovnému životu – a to sa dá povedať aj, že *zmarená stará telesná prirodzenosť žiada proti novej duchovnej prirodzenosti*.

Zhrnutie o prirodzenosti

Prirodzenosť starého človeka je na 100 % *telesná hriešna prirodzenosť*. Prirodzenosť znovuzrodeného človeka sa skladá z dominantnej a vládnucej novej *duchovnej prirodzenosti* a z ukrižovanej-čo-do-svojej-pôsobnosti starej *telesnej prirodzenosti*. Tieto dve prirodzenosti vedú v znovuzrozenom človeku vzájomný boj, žiadajú jedna proti druhej. V novom človeku pôsobia dve prirodzenosti: 1. vládnuca *nová duchovná prirodzenosť* (nový život) – vznikla znovuzrozením a 2. *zmarená stará prirodzenosť* (*telesnosť*). Stará telesná prirodzenosť (*telesnosť*) sa v novom človeku vyskytuje preto, lebo jeho telo ešte nie je vykúpené. *Stará telesná prirodzenosť* v novom človeku bude vyriešená *fyzickou smrťou* alebo vychvátením pri druhom príchode Pána Ježiša Krista. Prirodzenosť nového človeka, *nová prirodzenosť*, je teda *aj-aj*.

Novú prirodzenosť treba chápať tak, že jej *nová duchovná prirodzenosť* (*duchovnosť*) vládne a mocne pôsobí a popri nej ešte existuje, prežíva aj *zmarená stará telesná prirodzenosť* (*telesnosť*) s oslabenou mocou a zbavená vlády. Stará prirodzenosť bojuje proti novej prirodzenosti, aj keď jej boj je vopred definitívne prehraný, ale robí znovuzrozenému zle, pokúša ho a snaží sa ho dostať do hriechu. Miera toho, ktorá z týchto dvoch bude v každodennom boji prevládať, závisí od miery nášho posväcovania sa. Závisí od miery kráčania po úzkej ceste.

Závisí od toho, do akej miery budeme mŕtviť skutky tela – pozri Galatským 5:16-23. Pretože toto potrebujeme robiť aktívne, neustále, každodenne, tak Písmo nám prikazuje, aby sme sa *obnovovali v mysli* (Rímskym 12:2).

Nová identita

Z pohľadu Písma je rozhodujúcou skutočnosťou pre identitu človeka to, či príslušný človek má alebo nemá *Svätého Ducha* („ale vy nie ste v tele, ale v duchu, akže Duch Boží prebýva vo vás. Ale ak niekto nemá Ducha Kristovho, ten nie je jeho“ – Rímskym 8:9). Ten, kto má Božieho Ducha (to jest Svätého Ducha, to jest Ducha Kristovho), je v Kristovi, čo znamená, že je s Kristom stotožnený v jeho smrti a jeho vzkriesení. Vstal do novoty života, je v Kristovi nanovo-stvorený, narodil sa znova. Jeho identita sa celkom a definitívne zmenila zo *starého človeka* na *nového človeka*.

Identita človeka, ktorý nemá Svätého Ducha, je: *starý človek*. *Identita človeka*, ktorý má Svätého Ducha, je: *nový človek*. *Starý človek* je Bohu duchovne mŕtvy, *nový človek* je Bohu živý.⁴⁾

Identitu podobne ako *prírodnosť* si človek nemôže zmeniť sám, môže ju zmeniť len Boh. S *identitou* je to však inak ako s *prírodnosťou*. *Identita* je *bud' – alebo*. *Identita* starého človeka je na 100 % *starý človek* (alebo synonymum: *hriešnik*). *Identita* nového človeka je na 100 % *nový človek* (alebo synonymum: *nové stvorenie v Kristovi*). Človek nemôže byť svojou *identitou* čiastočne *starý človek* a čiastočne *nový človek*.

Dôvod, prečo *identita* je *bud' – alebo*, je ten, že každý jeden človek počas svojho života tu na zemi patrí do jedného

z dvoch spôsobov existencie, do jednej z dvoch skupín. Každý jeden človek je buď v *Adamovi*, alebo v *Kristovi* (teda: *bud' – alebo*). Tretia alebo ďalšia možnosť neexistuje.

Všetci od narodenia sme v *Adamovi*, lebo sa rodíme s adamovskou hriešnou prirodzenosťou – sme *starý človek* (*hriešnik*). Takými všetci aj zostávajú počas celého svojho pozemského života, a ak neuveria evanjeliu, takí aj zomierajú.

Všetci, ktorí za svojho pozemského života uverili v evanjelium milosti Ježiša Krista, od okamihu znovuzrodenia majú novú prirodzenosť a novú identitu. Od okamihu znovuzrodenia sú v *Kristovi*. Sú *nový človek* (*nové stvorenie v Kristovi*) – a to je ich nová identita. Sú v *Kristovi* a ako *patriaci Kristovi* aj odchádzajú do večnosti (1. Korinským 15:22; Kolosenským 3:3-4).

Keď Písmo hovorí, že *starý človek* zomrel na kríži pri spolu-ukrižovaní s Kristom, tak to znamená, že *starý človek* (v zmysle identity) úplne a definitívne zanikol. Znovuzrodený človek svojou identitou už nikdy viac nie je *starým človekom*.

Základom a prostriedkom pre zmenu našej prirodzenosti zo starej na novú je Kristus. Znovuzrodenie, naše nové stvorenie v Kristovi, je Božie dielo bez nášho pričinenia. Je to súčasť Božieho diela spásy. Toto dielo sa deje skrze Krista a cieľom Krista. Skrze Krista je preto, lebo je založené na stotožnení s Kristom v jeho smrti a v jeho vzkriesení. Deje sa mocou Ducha, pretože nové narodenie je založené na splodení z Ducha (Ján 1:13; Títovi 3:5) a vstanie do novoty života je založené

na našom oživení Duchom (Efezským 2:5, Kolosenským 2:12). V Kristovi sú a znovuzrodení sú však iba tí, ktorí spasiteľne (žijou a trvácnu vierou) uverili v osobu a dielo Ježiša Krista. Táto podstatná zmena našej prirodzenosti pri znovuzrodení znamená aj zmenu našej identity.

Naša identita určuje naše postavenie pred Bohom. Sme svätí, patríme Kristovi a sme Božie deti – podľa tohto Boh s nami koná. Predtým v Adamovi *starý človek*, duchovne mŕtvy Bohu, hriešnik. Teraz v Kristovi *nový človek*, živý Bohu, nové stvorenie v Kristovi. Predtým *tmou*, teraz *svetlom*. Znovuzrodením sme prešli *zo smrti do života* – do nového života, ktorý siaha až do večnosti. Spolu-oživením s Kristom sme nielen vstali do novoty života už tu v tomto padlom svete, ale máme zaistené aj

vzkriesenie do osláveného nebeského tela vo večnosti strávenej na novej Zemi a v novom nebi: „*A ak Duch toho, ktorý vzkriesil Ježiša z mŕtvych, prebýva vo vás, tak teda ten, ktorý vzkriesil Krista Ježiša z mŕtvych, oživí aj vaše smrteľné telá skrze svojho Ducha, ktorý prebýva vo vás*“ (Rímskym 8:11).

Sme živí Bohu, lebo sme v Kristovi a žijeme skrze Krista: „... *svojho Syna, jednorodeného, poslal Boh na svet, aby sme žili skrze neho*“ (1. Jánov 4:9). A: „*Po tom známe, že zostávame v ňom a on v nás, že nám dal zo svojho Ducha*“ (verš 13). A tiež: „... *ako si ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno... ja v nich a ty vo mne*“ (Ján 17:21 a 23). Pre tento dôvod o nás principiálne platí, že po znova zrodení už principiálne ne-hrešíme, už principiálne nie sme viacej pred Bohom *identitou* hriešnici, lebo:

Nikto, kto sa narodil z Boha, nerobí hriechu, lebo jeho semä zostáva v ňom, ba ani nemôže hrešiť, lebo sa narodil z Boha. 1. Jánov 3:9

Peter Vajda a Drahoslav Vajda

Zdroje

- ¹⁾ Prirodzenosť, identita, postavenie a stav, Solas číslo 48, jeseň 2020, str. 11
- ²⁾ Stvorený na Boží obraz, Solas číslo 47, leto 2020, str. 17
- ³⁾ Znovuzrodenie, Solas číslo 47, leto 2020, str. 28
- ⁴⁾ Telesný a duchovný človek, Solas číslo 45, zima 2019, str. 21

Vyzliekanie a obliekanie

Neluhajte jeden druhému, keď ste vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli nového, obnovujúceho sa cieľom pravej známosti, podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril.

Kolosenským 3:9-10

Článok je venovaný bližšiemu pohľadu na skutočnosť, o ktorej hovorí Písmo, a to o vyzliekaní *starého človeka* a obliekaní *nového človeka*. Zaujímame sa, čo takéto vyzliekanie a obliekanie v živote veriaceho v evanjelium Ježiša Krista znamená a ako sa uskutočňuje.

Úvod

Vyzliekanie a obliekanie prirodzenosti

V článkoch *Prirodzenosť, identita, postavenie a stav*, Solas číslo 48, jeseň 2020, str. 11 a *Zmena prirodzenosti a identity*, Solas toto číslo, str. 7, sme okrem iných pojmov objasnili aj pojmy *prirodzenosť a identita človeka*. Uviedli sme, že pri znovuzrodení sa *prirodzenosť* človeka podstatným spôsobom mení, v dôsledku čoho sa mení jeho *identita* zo *starého človeka* na *nového človeka*. *Prirodzenosť* vystihuje podstatné charakterové črty ľudskej bytosti. Vysvetlili sme aj to, že *prirodzenosť* nového človeka sa skladá z dvoch prirodzeností: prirodzenosti *starého človeka* a prirodzenosti *nového človeka*, pričom dominujúcou je nová, *duchovná prirodzenosť*. Podrobné vysvetlenie tejto skutočnosti je uvedené v citovaných článkoch. Tiež sme v nich uviedli, že *prirodzenosť a identitu* si sám človek nemôže zmeniť nijakým spôsobom, v nijakom zmysle. *Prirodzenosť a identitu* človeka môže zmeniť len sám Boh.

Písmo opisuje toto Božie dielo zmeňovania prirodzenosti a identity človeka pri znovuzrodení aj takým spôsobom, že

hovorí, že sme vyzliekli *starého človeka* a *obliekli nového človeka*. Tento opis zreteľne poukazuje na to, že vyzlečenie starého človeka a oblečenie nového človeka sa pri znovuzrodení stalo a je to dokončená, dokonaná a definitívna skutočnosť. Rovnako však v Písme nachádzame aj verše, ktoré nabádajú k tomu, aby sme my sami starého človeka vyzliekli a nového obliekli. Tieto verše vyzlečenie a oblečenie opisujú spôsobom, že sa to týka nás a v prítomnosti, že to máme robiť aktívne my sami. Na prvý pohľad sa to môže javiť ako nezrovnalosť, ako protirečenie. Ak bol starý človek už definitívne vyzlečený pri mojom znovuzrodení, ako ho môžem alebo mám ešte vyzliecť či vyzliekať? Ak som si pri znovuzrodení už raz a navždy obliekol nového človeka, prečo mi Božie slovo ešte prikazuje obliecť si či obliekať si nového človeka?

Tieto texty Božieho slova sa dajú zosúladiť len tak, ak budeme pri výrazoch *vyzliekanie starého človeka* a *obliekanie nového človeka* rozlišovať medzi *identitou* a *prirodzenosťou* človeka, ako sme to už uviedli v hore citovaných článkoch.^{A)}

Cieľom tohto článku je zosúladiť verše o vyzliekaní a obliekaní a uchopiť ich význam v kontexte príslušného textu Písma.

Vyzliekli sme starého človeka a obliekli sme nového (vec minulosti)

V tejto pasáži budeme hľadať odpovede na otázky:

Čo znamená, že sme vyzliekli starého človeka a obliekli nového? Kedy sme si vyzliekli starého a kedy obliekli nového človeka? Ako sme to mohli urobiť? O čo v otázke vyzlečenia starého človeka a obliečenia nového išlo a o čo ešte len ide?

Vyzliekli sme starého človeka

Od Adamovho pádu sa všetci ľudia rodia ako hriešnici a prichádzajú na tento svet ako duchovne mŕtvi. *Identitou* každého človeka, ktorý nie je znovuzrodený, je *starý človek* a jeho *prirodenosťou* je *prirodenosť starého človeka*, čiže *telesná hriešna prirodenosť*. *Starému človeku* vládne hriech a smrť a žije vo sfére satanovho kráľovstva – v konečnom dôsledku mu vládne satan a sily temnosti. Oslobodiť sa z tohto stavu, *vyzliecť starého človeka* v zmysle *zbaviť sa starej hriešnej prirodenosti*, sa človek sám nedokáže. Preto poslal Boh svojho Syna, Ježiša Krista z Nazareta, aby sme v ňom boli nanovo *stvorení* (2. Korintským 5:17) a *vzkriesení* (Efezským 2:6). Ježiš Kristus, Boží Syn, naplnil Otcovu vôľu.

Od nášho fyzického narodenia až do nášho znovuzrodenia sme boli stále *starý človek* a hnev Boží zostával na nás. *Starý človek* – to bola naša *prirodenosť* aj naša *identita*.^{1),2)} Prišiel však okamžik, keď sme sa obrátili k Bohu, keď sme uverili v to, že Kristus zomrel za nás

a naše hriechy. Každý, kto tejto správe uverí, je Bohom *ospravedlnený* a v *znovuzrození* mu Boh udeľuje *večný život* (Ján 3:16 a 36). Uverenie v túto skutočnosť znamená aj *smrť starého človeka*, čiže *vyzlečenie starého človeka*. Vyzlečením (smrťou) *starého človeka* sa definitívne mení *prirodenosť* aj *identita* človeka.

Všetci, ktorí uverili zvesti o osobe a diele Ježiša Krista – uverili evanjeliu a sú znovuzrodení – boli podľa Písma *ponorení do Krista a jeho smrti* („pokrstení do Krista“, stotožnení s Kristom – Rímskym 6:3-4). *Zomretie spolu s Kristom* znamená *smrť starého človeka*, čiže to je *vyzlečenie starého človeka*. V tom zmysle, že sme uverili, sme my *vyzliekli starého človeka*, aj keď *vyzlečenie starého človeka* je Božie dielo, pretože naše stotožnenie s Kristom na kríži mohol urobiť len Boh sám, my nie. Okamihom uverenia v Krista však toto Božie dielo vstúpilo do nášho života a zmenilo nás.

Identita človeka ako *starého človeka* uverením v Krista (v jeho smrť a vzkriesenie) a následným znovuzrozením sa zmenila a zmenila sa hneď. Stará *identita* zanikla raz a navždy.^{1),3)} Prakticky to znamená, že všetci tí, ktorí sú znova zrodení, už svojou *identitou* nikdy nebudú *starý človek*. Otázka *prirodenosti* pri *vyzlečení starého človeka* je zložitejšia a vysvetlíme ju nižšie v odseku „*Božie dielo v nás*“.

Povedané inak: Všetko to, čo sa s nami stalo spolu-ukrižovaním s Kristom, sa do našich fyzických životov premietlo až pri znovuzrození, teda v momente potom, keď sme živou vierou spasiteľne v Krista uverili. *Starý človek* v zmysle *identity* v nás reálne a definitívne pri našom znovuzrození zomrel.

Obliekli sme nového človeka

Obrátili sme sa k Bohu a uverili sme evanjeliu.^{c)} Uverili sme, že Kristus zomrel za naše hriechy. Vyznali sme Ježiša Krista ako svojho Pána a uverili sme, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych. Na základe toho nás Boh znovuzrodil.

Písmo o tých, ktorí sú znovuzrodení, vydáva svedectvo, že spolu s Kristom nielen zomreli a spolu s ním boli pochovaní, ale spolu s ním boli aj *vzkriesení do novoty života* (Rímskym 6:3-4). Toto vzkriesenie (duchovné vzkriesenie, nie ešte vzkriesenie tela) je *oblečenie nového človeka, oblečenie do Krista*, ktoré urobil sám Boh. Došlo tým aj k zmene našej *identity* – zmenu urobil Boh. Identita vzkriesených spolu s Kristom, ich *nová identita* je: *nový človek*, resp. *nové stvorenie v Kristovi* (2. Korinským 5:17). Táto zmena identity je raz a navždy.

Povedané inak: To, že nás Boh spolu vzkriesil s Kristom vstúpilo do našich životov *pri znovuzrození*. Toto bol okamžik, keď sme *obliekli nového človeka*, resp. *obliekli sme sa do Krista*. Od tohto okamžiku, od znova zrodenia, máme *novú identitu* a táto identita nám zostáva až do večnosti.

Opäť platí, že *oblečenie nového človeka, oblečenie do Krista*, je Božie dielo, lebo ide o vzkriesenie do nového života a zmenu *identity*. Mení sa naša *identita* zo *starého človeka* na *nového človeka* v realite našej časnej existencie.

Obrátením sa k Bohu súčasne v nás dochádza v znovuzrození k *zrozeniu novej prirodzenosti*, prirodzenosti *nového človeka*, prirodzenosti *nového stvorenia v Kristovi* (2. Korinským 5:17). Táto zmena prirodzenosti však ešte nie je celá a dokončená, k jej zavŕšeniu dôjde

až pri vzkriesení tela, až pri vykúpení tela, keď budeme oslávení a dostaneme nebeské telo.

Písmo výrazy *starý človek* a *nový človek* používa dvojakým spôsobom – raz v zmysle *identity* a raz v zmysle *prirodzenosti*. V tomto prípade (Božieho diela v nás) výrazy *starý človek* a *nový človek* znamenajú oboje – znamenajú *identitu* aj *prirodzenosť*. Od okamihu, keď človek uveril evanjeliu, má jednu identitu, je *nové stvorenie v Kristovi (nový človek)*, avšak jeho nová prirodzenosť pozostáva z dvoch prirodzeností: *staršej telesnej* (prirodzenosť starého človeka) a *novej duchovnej* (prirodzenosť nového človeka) – vysvetlenie je v ďalšej časti a v zdrojoch ¹⁾ a ³⁾.

Vyzlečenie starého a oblečenie nového ako Božie dielo v nás

Obrátenie sa k Bohu v pokání a uverení v evanjelium Ježiša Krista je z ľudského pohľadu aktom či dielom človeka samého, ktoré človek dosahuje na základe svojho samostatného dobrovoľného rozhodnutia. Predsa však Písmo označuje a upozorňuje, že v otázke spasenia človeka v celej šírke ide o Božie dielo s človekom a v človeku. Tak ako nikto nedokáže naplniť Boží zákon daný vo forme Mojžišovho zákona (zákona skutkov), tak ani nikto sa sám zo seba nedokáže obrátiť k Bohu a spasíť sa. Nikto sám od seba nedokáže porozumieť nevyhnutnosti Kristovej zástupnej obete a uveriť v túto obeť, pretože: „... *telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať*“ (1. Korinským 2:14). Duchovne mŕtvy človek nedokáže porozumieť

tejto duchovnej realite a duchovnej pravde. Preto v ňu nedokáže sám od seba ani uveriť. Aby mohol uveriť, musí ho Boh Otec pritiahnúť ku Kristovi (Ján 6:37, 6:44), Boh mu musí darovať vieru (2. Tesalonickým 3:2; 2. Petrov 1:1; Júda 1:3). Človek odpovedá kladne na evanjelium vtedy, keď ho Boh pritiahne k Ježišovi Kristovi a dá mu spasiteľnú vieru (Ján 6:37, 44-45, 65). Keď Boh človeku daruje vieru, je to človek, kto uverí a verí v evanjelium. Skrze túto vieru potom človek dostáva ospravedlnenie aj znovuzrodenie, pretože celé spasenie (ako ospravedlnenie, tak aj znovuzrodenie a zmena identity i prirodzenosti) je z milosti a skrze vieru.

Nikto sa nedokáže sám stotožniť s Kristom – ani v jeho smrti a ani v jeho vzkriesení. Výlučne a vo všetkom, či v pokání, či vo viere, v znovuzrození, udelení Svätého Ducha a v ponorení do Krista, všetko je to jedinečné, výlučné, kompletne a zvrchované dielo zvrchovaného Boha. Človek je však v tomto diele svojho spasenia vedome a osobne prítomný, účinkujúci a aktívny. Boh zvrchovane koná v človeku, čo sa prejaví v aktívnej vedomej a osobnej odozve príslušného človeka na evanjelium. Takto to bolo zjavené prorokovi Jeremiášovi v starozákonnej dobe. V knihe Plač Jeremiášov je uvedený: „*Navrát' nás, Hospodine, k sebe, a navrátíme sa; obnov naše dni ako kedysi!*“ (5:21). (Čítaj aj Knihu Jeremiáš 32:17-44.) Navrátíme sa k Bohu, keď nás Boh k sebe navráti. Písmo hovorí o obrátení neveriacich (pohanov) k Bohu ako o Božom pôsobení v nich (Skutky 11:18; 2. Timoteovi 2:25; 2. Petrov 1:1; Júda 1:3).

Nesmieme zabudnúť, že naše dedičstvo po Adamovi je *hriech* a *smrť* – sme

pod vládou *hriechu, temnosti a smrti*. Narodili sme sa ako hriešnici a s našou *starou hriešnou prirodzenosťou* sami zo seba nie sme schopní hľadať Boha a obrátiť sa k nemu. Boh musí zlomiť, odstrániť moc hriechu a smrti nad nami a odstrániť našu nemohúcnosť ho hľadať (Kolosenským 1:12-13).

Vo veršoch Efezským 2:1-10 sa píše o Božom diele spásy v nás. Súčasťou Božej milosti je aj to, že nás oživil z nášho stavu, keď sme síce žili (fyzicky existovali), ale sme boli ešte duchovne mŕtvi. Píše sa tam, že sme *boli mŕtvi vo svojich previneniach a vo svojich hriechoch* (verš 1), ale *Boh súc bohatý v milosrdenstve pre mnohú svoju lásku, ktorou nás zamiloval, aj keď sme boli mŕtvi v previneniach, spolu nás oživil s Kristom – milosťou ste spasení – a spolu vzkriesil a spolu posadil v ponebeských oblastiach v Kristu Ježišovi* (verše 5-6). To sa nám stalo realitou už pri znovuzrození. V tomto zmysle sme (my) *vyzliekli starého človeka* a (my) *obliekli nového človeka*.

Vyzlečenie starého človeka a oblečenie nového človeka sa v našom živote stalo súčasne ako jedna udalosť. Stalo sa to vtedy, keď sme sa obrátili k Bohu vo viere a v pokání, keď sme (my) uverili v osobu a dielo Pána Ježiša Krista.

Vyzlečenie starého a oblečenie nového človeka, ktoré sa stalo v našom živote pri znovuzrození, je Božie dielo. Toto je reálny koniec našej *starej identity* (identity *starý človek*) a reálne udelenie *novej identity* (identity *nový človek*). Súčasne s tým Boh v nás zrodil aj *novú prirodzenosť*. Od znovuzrodenia máme *jednu identitu* (*nový človek*, resp. *nové stvorenie v Kristovi*), ale sídlia v nás *dve prirodzenosti* (pre viac pozri zdroje ¹⁾ a ³⁾ alebo poznámku ^{D)}).

Nová prirodzenosť na dvakrát

Naša identita sa zmenila naraz a celá pri našom znovuzrození. Novú prirodzenosť sme však pri znovuzrození nezískali ešte celú, pretože telo ešte zostalo nevykúpené. Novú prirodzenosť získavame na dvakrát: pri *znovuzrození* (duchovnom vzkriesení) a pri *vzkriesení tela*.

Novú prirodzenosť síce získavame definitívne už pri znovuzrození, avšak ešte nie úplne celú. Kým nedôjde k vykúpeniu tela, ostáva sídlit' v našom ešte nevykúpenom (zemskom) tele aj prirodzenosť starého človeka (telesnosť), i keď už zbavená vlády (Rímskym 7:22-23; 1. Korintským 3:1, 3-4).³⁾ Plnú a dokonalú prirodzenosť nového človeka však získame až pri vzkriesení z mŕtvych a vychvátení živých pri druhom príchode Pána Ježiša Krista. Pri druhom príchode Pána tí, ktorí sú Kristovi (vzkriesení mŕtvi a vychvátení živí), dostanú nové *oslávené nebeské telá* a ponosú dokonalý obraz svojho nebeského Pána Ježiša Krista (1. Korintským 15:48-49). Plnosť prirodzenosti nového človeka dostaneme, až keď sa staneme nebeským človekom. Vtedy sa naša porušiteľnosť zmení na neporušiteľnosť, naša smrteľnosť na nesmrteľnosť (verš 53). Tým dôjde u nás aj k zmene *podstaty bytia*, čiže k zmene *ontologickej prirodzenosti* zo zemského človeka na nebeského (pozri zdroj¹⁾). Dôjde ku *kompletnej zmene prirodzenosti*.

Božia dobrota na tých, ktorí uverili

Božia láska je úžasná a nesmierna. Boh je láskavý a dobrotivý. Človek padol a odcudzil sa Bohu, ale je to Boh, ktorý urobil všetko preto, aby človeka vytrhol z moci temnosti, hriechu a smrti a vrátil ho do spoločenstva so sebou samým

(Kolosenským 1:12-13). On nás vyviedol zo stavu mŕtvych a priviedol do života s ním (Kolosenským 3:1-3). Za to, že sme uverili dielu jeho spásy, *nás požehnal každým požehnaním v Kristu Ježišovi* (Rímskym 8:32). Pred naším obrátením a znova zrodením sme boli pre Boha neužitoční a všetky naše skutky boli pred ním mŕtve. Aj po našom obrátení by sme však sami zo seba dokázali máločo dobrého urobiť, hoci sme už pre konanie dobrých skutkov vybavení. On však sám pripravil pre nás skutky spravodlivosti, aby sme v nich chodili (Efezským 2:10) a boli užitoční Bohu a iným ľuďom (Títovi 3:1-2,8). Je to láskavý a milostivý Boh, ktorý spôsobuje v nás chcenie i činenie (Filipským 2:12-13) – a potom nás za to všetko ešte aj odmení!

Verše, ktoré hovoria o vyzlečení starého človeka v zmysle Božieho diela v nás:

„... **vediac to**, že náš **starý človek je spolu ukrižovaný**, aby bolo zmarené telo hriechu čo do svojej pôsobnosti, aby sme viacej neslúžili hriechu“ (Rímskym 6:6). *Ponorenie (pokrstenie) do Krista a jeho smrti* (verš 3) urobil s nami Boh. Toto potrebujeme bezpodmienečne vedieť – my, ktorí sme uverili evanjeliu.

„A tí, ktorí sú Kristovi, **ukrižovali svoje telo** s jeho vášňami a žiadosťami“ (Galatským 5:24). Tí, ktorí *ukrižovali svoje telo*, sú tí, ktorí *ukrižovali starého človeka, aby bolo zmarené telo hriechu čo do svojej pôsobnosti*. Ukrižovanie sa stalo spolu s Kristom v stotožnení s ním v minulosti a *na kríži*. S Kristom nás stotožnil Boh. Starý človek zomrel skrze telo Kristovo na kríži (Rímskym 7:4 – usmrtení sme *skrze telo Kristovo*). Pre nás sa táto skutočnosť stala realitou, keď sme sa

k Bohu obrátili a uverili v neho, v Ježiša Krista a v jeho dielo na kríži – vtedy sme *my ukrižovali* svoje telo.

„Neluhajte jeden druhému, keď **ste vyzliekli starého človeka** s jeho skutkami“ (Kolosenským 3:9). Vyzlečenie *starého človeka, jeho smrť* (starej prirodzenosti), sa udialo na kríži a urobil to Boh tým, že nás stotožnil s Kristom. Pre nás sa táto skutočnosť stala realitou, keď sme sa k Bohu obrátili a uverili v neho, v Ježiša Krista a v jeho dielo na kríži – vtedy sme *my vyzliekli* starého človeka.

Verše, ktoré hovoria o oblečení nového človeka (oblečení do Krista) v zmysle Božieho diela v nás:

„Pohrobení [pochovaní] sme teda s ním skrze krst [ponorenie, stotožnenie] v smrť, aby sme, ako **Kristus vstal z mŕtvych** slávou Otcovou, **tak aj my** chodili v novote života“ (Rímskym 6:4)^{EJ}. Boh nás ponoril do Krista (stotožnil s Kristom). Stotožnení s Kristom sme boli nielen v jeho smrti, ale aj vo *vzkriesení* – spolu s ním sme boli aj *vzkriesení* (duchovne, do novoty života, zatiaľ ešte nie *vzkriesení* v tele). V ponorení do Krista, v stotožnení s Kristom v jeho smrti a *vzkriesení*, nás Boh obliekol do Krista. Aj toto potrebujeme bezpodmienečne vedieť – my, ktorí sme uverili evanjeliu.

„Lebo všetci, ktorí **ste pokrstení v Krista** [ponorení do Krista, stotožnení s Kristom], **Krista ste obliekli**“ (Galatským 3:27). Sme ponorení (pokrstení) do Krista – už to vieme. Pritom *ponorenie do Krista, stotožnenie s Kristom*, ako píšeme aj vyššie, urobil s nami Boh. Pre nás sa táto skutočnosť stala realitou, keď sme sa k Bohu obrátili a uverili v neho a *vzkriesenie* Ježiša Krista z mŕtvych – vtedy sme *my obliekli Krista*, obliekli sme sa do Krista.

Pasáž Efezským 2:1-10 hovorí o tom, čo s nami urobil Boh v minulosti spolu s Kristom. Boli sme „**mŕtvi v previneniach**, spolu nás **oživil s Kristom** – milosťou ste spasení“ (verš 5). Boh nás oživil s Kristom – obliekol do Krista vo *vzkriesení* (verš 6-7). Je nespochybniteľné, že my, ktorí sme boli mŕtvi vo svojich previneniach a hriechoch a v moci temnosti, sme sa nijakým spôsobom nedokázali a ani v prítomnosti sa nedokážeme sami *oživiť* a ani *stotožniť* s Kristom. To môže urobiť len sám Boh. Preto stále píšeme, že stotožnenie s Kristom v smrti a vo *vzkriesení* je Boží akt.

Vyzliekame starého človeka a obliekame nového (naša každodenná aktivita)

Od obrátenia sa k Bohu v pokání a vo viere, od znovuzrodenia prebývajú a pôsobia v nás dve prirodzenosti. Tak tomu bude dovedy, kým naše fyzické telo nebude vykúpené. Jedna je *prirodzenosť starého človeka, starý človek, telesnosť*, ktorá prebýva vo fyzickom tele. Druhá je *prirodzenosť nového stvorenia v Kristovi, prirodzenosť nového človeka, nový človek, duchovnosť* (t. j. *vnútorný človek*, ktorý je živý Bohu).^{DJ} Medzi nimi je napätie, boj. Dominujúcou je *prirodzenosť nového stvorenia v Kristovi, prirodzenosť nového človeka*. Tú prvú prirodzenosť, *starého človeka*, máme vyzliekať a tú druhú prirodzenosť, *nového človeka*, máme obliekať (čítaj aj 2. Korinským 5:1-5). Toto vyzliekanie a obliekanie je Božím slovom prikázané ako naše neustále úsilie či aktivita. Ale *ako to máme robiť?*

O vyzliekaní starého človeka a obliekaní nového v prítomnosti ako o našom

pretrvávajúcom diele hovorí predovšetkým pasáž veršov Efezským 4:17-6:18. Posolstvom tejto pasáže je, čo máme vyzliecť (či neustále vyzliekať) a čo máme obliecť (či neustále obliekať). Inak povedané: *ako už nemáme žiť a ako už máme žiť*, keď sme *nové stvorenie*, ale máme ešte dve prirodzenosti, ktoré v nás pôsobia (obe). Povedané inými slovami, táto pasáž hovorí o tom, aký už nemá byť životný štýl Božích detí a aký už má byť.

Pasáži predchádzajú verše 11-16, v ktorých sa hovorí o tom, že ako Cirkev sme jedno telo, ktorého hlavou je Kristus. Skrže Krista sme navzájom všetci spojení a vzájomne sa budujeme s cieľom duchovného rastu, *aby sme všetci dospeli v jednotu viery a plného poznania Syna Božieho, v dokonalého muža, k miere dospelosti plnosti Kristovej* (verš 13). K tomu sú pre Cirkev, telo Kristovo, daní služobníci (verš 11-12), ktorí vedú a vyučujú Boží ľud o spôsobe života, aby sme už viac nežili ako žijú (chodia) pohania, ktorí žijú, *chodia v márnosti svojej mysle, zatemnení v rozume súc odcudzení životu Božiemu pre nevedomosť, ktorá je v nich, pre zatvrdenie ich srdca* (verše 17-18). Títo, pohania, sú *starý človek* a majú (iba) *starú hriešnu adamovskú telesnú prirodzenosť*.

Boli sme s Kristom stotožnení nielen v smrti a pochovaní, ale aj vo vzkriesení (stotožnil nás Boh) a teraz sme *živí Bohu v Kristu Ježišovi* (Rímskym 6:11). Keďže sme v Kristovi, sme *novým stvorením*, všetko staré, *drievne pominulo, hľa, všetko je v ňom* (v Kristovi) *nové* (2. Korintským 5:17). Verše Efezským 4:20-21 hovoria, že sme vyučení, ako máme žiť, ako sa máme správať my, ktorí sme v Kristovi. Sme vyučení v ňom, v Kristo-

vi, lebo sme v Kristovi a Boh s nami koná v Kristovi a skrže Krista. Vyučení Božím, Kristovým pravdám a novému spôsobu života s Bohom sú tí, ktorí sú v Kristovi (verš 21). Pravda, ktorá je v Kristovi, je v tejto pasáži uvedená vo veršoch 21-24. Teraz ako Božie deti už nemáme žiť podľa starého spôsobu života, podľa *starého človeka, podľa starej prirodzenosti, podľa telesnosti*, ktorá sa v našom tele ešte stále nachádza. Písmo hovorí, aby sme *zložili podľa drievneho spôsobu života* (starého spôsobu života) *starého človeka... a obliekli si nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy* (verše 22 a 24). Dôraz vo verši 22 je na slovách *podľa drievneho* (predchádzajúceho, starého) *spôsobu života* (životného štýlu).

Vyzliecť, zložiť starého človeka znamená zanechať staré zvyky, starý spôsob života. *Obliecť si nového človeka* znamená žiť podľa Božieho slova a prirodzenosti nového stvorenia v Kristovi, ktoré je stvorené už podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy.

S tým súvisí aj zmena (obnova) mysle, myslenia (verš 23 a Rímskym 12:2). Ide o zmenu myslenia – z myslenia podľa *starého človeka*, ktorý je pod vládou hriechu a satana, na myslenie podľa *nového človeka*, ktorý už *má myseľ Kristovu* (1. Korintským 2:16).

Keď nám vládol *starý človek*, žili sme podľa neho, podľa jeho spôsobu. Vtedy sme žili v *porušenosti klamných žiadostí*. Teraz, keď sme *nové stvorenie v Kristovi, nový človek*, máme žiť *spôsobom nového človeka*, ktorý je stvorený Bohom v *spravodlivosti a svätosti pravdy* – máme žiť už podľa *novej prirodzenosti*, ktorá je v novom človeku dominujúca.

Vyššie v texte píšeme, že *vyzliecť starého človeka a obliecť nového*, čiže *zmeniť prirodzenosť* (starú vyzliecť a novú obliecť) nedokáže nikto sám. To môže urobiť a robí iba Boh. Pretože to človek nedokáže, preto príkaz o vyzlečení starého a oblečení nového človeka vo veršoch Efezským 4:22 a 24 nemôže znamenať zmenu prirodzenosti či identity – tieto verše hovoria o niečom inom. Hovoria však, že to, čo v kontexte veršov Efezským 4:17-6:18 môžeme urobiť my, pretože Boh už zmenil našu prirodzenosť, je, že môžeme *zmeniť spôsob života*. Hovoria o tom, že ako nový človek musíme dávať do súladu svoj stav so svojou identitou. Môžeme *zmeniť svoj životný štýl* – ba nielenže môžeme, ale máme tak urobiť! Je to príkaz! Ako *nový človek*, ktorý je stvorený *podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy*, máme žiť novým spôsobom, *novým životným štýlom*, a to tak, ako sme boli vyučení v Ježišovi Kristovi (verše 20-21), a myslieť podľa Krista, lebo *máme myseľ Kristovu* (1. Korintským 2:16).

Ako nežiť a ako žiť

Čo konkrétne vyzliecť a čo obliecť

V ďalšom uvedieme niektoré novozmluvné pasáže a verše, ktoré hovoria o tom, ako už nemáme žiť a ako žiť máme. Písmo takmer všade uvádza to, čo máme opustiť, zanechať, vyzliecť spolu s tým, čo máme obliecť a ako už máme ako Božie deti žiť. Myslíme si, že je to tak preto, lebo nestačí len, aby sme sa vyzliekli zo *starých spôsobov*, ale je potrebné, aby sme boli oblečení do *novoty života*, aby sme „neboli nájdení nahí“ (2. Korintským 5:1-3). Nepredkladáme vyčerpávajúci zoznam veršov Písma, ale pre usmerne-

nie nového spôsobu života, nový životný štýl (vyzlečenie a oblečenie), myslíme si, je smerodajný a postačujúci.

List Rímskym

- a. Prvou pasážou, v ktorej je uvedený, čo nemáme robiť a čo robiť máme, je 12. kapitola listu Rímskym a verše 9-21. Tu je uvedený, akí máme byť sami osebe a akí máme byť vo vzťahu k iným ľuďom a k iným svätým Božím. K tejto pasáži patria aj verše 12:1-2.
- b. Podriaďovať sa vrchnostiam, platiť dane a nebyť nikomu nič dlžní okrem milovania bratstva a blížneho (13:1-8).
- c. Verše 13:12-14. Zložiť (vyzliecť) skutky temnosti a obliecť si zbrane svetla (verš 12 – odkazuje na Efezským 6:10-18). Máme zložiť (vyzliecť) *skutky temnosti*. *Chodiť slušne* ako vodne (verš 13), *obliecť si* Pána Ježiša Krista (nový spôsob života, nový životný štýl) a *dbať*, aby sa v našom tele *nezobúdzali* zlé žiadosti (verš 14).
- d. Kapitola 14 hovorí o pokrmoch a sviatkoch. Nepohrdat' slabším bratom vo viere pre pokrm a sviatok.
- e. Kapitola 15:1-2. Mocní niest' slabých a ľubiť sa blížnemu na budovanie sa v láske.

1. list Korintským

- a. Šiesta kapitola, verše 1-9a. Nesúdiť sa s bratom ani nekrivdiť, ani neškodiť, ale radšej trpieť škodu.
- b. Verše 9b-10. Takí sme boli, ale sme sa umyli a sme posvätení a ospravedlnení. Preto takí, akí sme boli, už nemáme byť.

2. list Korintským

- a. Šiesta kapitola verše 14-18. Netáhať

čudzého jarma s neveriacimi, strániť sa modiel a nedotýkať sa nečistého.

List Galatským

- a. Tretia kapitola verše 26-27. Nie sme pod zákonom (Mojžišovým), ale sme ospravedlnení z viery (nie zo skutkov) a všetci, ktorí sme uverili, stali sme sa synmi Božími, lebo sme boli ponorení (pokrstení) do Krista – boli sme Bohom oblečení do Krista.
- b. Piata kapitola verše 19-21 prikazuje nekonať hriešne skutky tela, ale ich Duchom mŕtviť a niesť ovocie Ducha, ako ho uvádza verš 22.

List Efezským

- a. Je to pasáž veršov Efezským 4:17 až 6:18. Veršom 17-24 sme sa venovali vyššie v texte.
- b. V ďalších veršoch tejto pasáže sa veľa hovorí o vyzliekaní starého človeka a obliekaní nového v zmysle starého a nového spôsobu života, starého a nového životného štýlu. Inštrukcie v tejto pasáži sú podrobné, zrozumiteľné a jednoznačné. Treba si ich privlastniť a uviesť do života.

List Filipským

- a. Verše 2:1-4. Božie deti majú v Kristovi mať jednu myseľ a jednu lásku a mať jedni druhých za vyšších od seba.
- b. Verše 2:12-14. Všetko, čo Boh pripravil, činiť bez reptania a pochybovania.
- c. Radovať sa v Pánovi – verše 3:1 a 4:4-7.

List Kolosenským

- a. Verše 3:4-10 hovoria o mŕtvení našich údov. Nemáme chodiť v tom, v čom sme chodili ako starý človek, ktorého sme už vyzliekli (vyzliekol ho z nás Boh), ale máme chodiť ako nový

človek, ktorého sme si už obliekli (obliekol nás do neho Boh).

- b. Verše 3:12-4:6 nás upriamujú k tomu, čo si máme obliecť, ako máme teraz už žiť.

1. list Tesalonickým

- a. Vo veršoch 4:1-12 je napomenutie k životu v mravnosti a posvätení.
- b. Vo veršoch 5:12-23 sú rôzne praktické rady a napomenutia pre bezúhonný a pokojný život.

Ďalšie listy apoštolov (listy Timoteovi, list Títovi, Petrove listy, list Jakuba, Já-nove listy) sú plné podrobných úprav, napomenutí a príkazov, ako žiť život v posvätení na tomto svete, ktorý je plný hriešnych žiadostí a porušenosti.

Záver

Keď porovnáme verše, ktoré hovoria o *vyzliekaní* a *obliekaní*, môžeme konštatovať, že ich môžeme roztriediť do dvoch skupín. Toto roztriedenie uľahčuje porozumieť otázke vyzliekania a obliekania.

Prvú skupinu tvoria verše, v ktorých sa príslušné sloveso nachádza v *minulom čase*. Tie hovoria o skutočnosti, ktorá sa už udiala a znamená zmenu našej identity a prirodzenosti. Slovesá *vyzliekli* a *obliekli* v tomto prípade vyjadrujú, že tieto zmeny nastali v minulosti a sú dokonané, dokončené. Prakticky to v našom živote znamená, že *po znovuzrození už nikdy viac nebudeme svojou identitou starým človekom* a že *po znovuzrození sme sa navždy stali svojou identitou novým človekom, novým stvorením v Kristovi*.

Druhú skupinu tvoria verše, v ktorých príslušné sloveso je v *rozkazova-*

com spôsobe, a hovoria o činnosti, ktorú máme my neustále (priebežne) robiť *v prítomnosti*, resp. vykonávať *priebežne – aj do budúcnosti*.

Verše prvej skupiny hovoria o tom, čo urobil s nami a v nás Boh. On zmenil našu *prírodnosť* a zmenil aj pohľad na nás, zmenil našu *identitu*. *Vyzliekol z nás starého človeka a obliekol nás do nového – obliekol nás do Krista: „Lebo všetci, ktorí ste pokrstení v Krista (ponorení do Krista, stotožnení s Kristom), Krista ste obliekli“* (Galatským 3:27). Do Krista nás pokrstil/ponoril Boh.

A hovoria aj o tom, že to, čo urobil s nami Boh v Ježišovi Kristovi na kríži, v jeho smrti a vo vzkriesení, sa pre nás stalo skutočnosťou vtedy, keď sme sa v pokání a viere obrátili k Bohu. *Vtedy sme vyzliekli starého človeka, vtedy sme obliekli nového človeka*, čo sú biblické vyjadrenia opisujúce to, čo s nami vte-

dy spravil Boh – opisujú zmenu našej identity a prirodzenosti v realite nášho obrátenia.

Verše druhej skupiny hovoria o tom, čo máme priebežne a stále robiť my. Máme zmeniť spôsob života (životný štýl), a to vzhľadom na ten spôsob, akým sme žili pred obrátením. Môžeme to urobiť, môžeme žiť spôsobom *nového človeka stvoreného na Boží obraz*, lebo nás k tomu už uspôbil, vystrojil Boh tým, že zmenil našu prirodzenosť. *Zmeniť životný štýl je náš diel, naša povinnosť*, aj keď v skutočnosti ani to by sme sami bez pôsobenia Svätého Ducha, ktorý v nás prebýva, nedokázali.²⁾

... aby ste zložili podľa drievneho spôsobu života starého človeka, rušiaceho sa v klamných žiadostiach

... a obliekli si nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy. Efezským 4:22, 24.

Drahoslav Vajda

Poznámky (A-D) a zdroje (1-2):

A) Písmo používa pojmy „starý človek“ a „nový človek“ dvojakým spôsobom. Raz v zmysle *identity* a inokedy v zmysle *prírodnosti*. To je dôvod, prečo je potrebné mať okrem pojmu *prírodnosť* aj pojem *identita*. *Identita nového človeka* je daná smrťou starého človeka a znovuzrozením (dostaním a prijatím Ducha) a je raz a navždy. *Nový človek* (v zmysle identity) však musí v sebe mŕtvíť *prírodnosť starého človeka (telesnosť)* a živiť (obnovovať) *prírodnosť nového človeka* (Ducha neuhášať, posväcovať sa) (podľa zdroja ¹⁾).

B) *Vzťah medzi prírodnosťou a identitou*

Prírodnosť a identita sú výrazy (pojmy), ktorými popisujeme, charakterizujeme ľudskú bytosť (človeka) buď všeobecne, alebo konkrétneho jedinca.

Od nášho fyzického narodenia až po *obrátenie* sa k Bohu (presnejšie *znovuzrodenie*) naša *prírodnosť* a *identita* majú zhodné pomenovanie, a tým je *starý človek*. *Identita* človeka sa odvodzuje od jeho *prírodnosti*. *Identita* je *buď – alebo*. *Identitou* človeka je buď starý, alebo nový človek. Svojou *identitou* človek nemôže byť čiastočne starý a čiastočne nový.

Prírodnosť nového človeka je *aj – aj*. *Nový človek* je aj duchovný, aj telesný. Podľa toho, či v jeho živote prevažuje *telesnosť* (*prírodnosť starého človeka*) alebo *duchovnosť* (*prírodnosť nového človeka*), môže reálny stav nového človeka zaberat celé spektrum od *telesnosti* až po *duchovnosť*.³⁾

Identita človeka určuje jeho postavenie pred Bohom. Boh s človekom koná podľa jeho postavenia, teda podľa jeho *identity*. *Identitou* opisujeme človeka z *Božieho pohľadu*

(ako ho vidí Boh) – teda v pohľade Písma. Identitou v našich článkoch rozumieme práve takúto identitu a výstižnejším pomenovaním preto pre ňu je: *biblická identita*. *Identita človeka v pohľade sveta* na rozdiel od *biblickej identity* môže byť rôzna. Charakteristickou črtou pre identitu z pohľadu sveta môže byť napríklad *zamestnanie* (učiteľ, herec, drevorubač, futbalista), *záľuba* (turista, filatelista), *stav* (slobodný, ženatý) a rôzne iné črty či vlastnosti.

- C) *Obrátením* sa k Bohu je pomenované *pokánie* a *uverenie* evanjeliu milosti Ježiša Krista.
 D) (Podľa zdroja ¹⁾, ²⁾) Od znovuzrodenia až do vykúpenia tela prebývajú v nás dve prirodzenosti – *prirodzenosť starého človeka* (telesnosť – prebýva vo fyzickom tele) a *prirodzenosť nového človeka* (duchovnosť – t. j. vnútorný človek, ktorý je živý Bohu). Dominantná je *prirodzenosť nového človeka*. *Nový človek* je aj našou *identitou*. V ľudskej bytosti môžu prebývať súčasne dve prirodzenosti.
 E) V tomto verši krst nepredstavuje úkon pokrstenia (pokropenie) vodou, ani pokrstenie vo vode (ponorenie do vody), ale znamená „ponorenie do Krista“, to jest stotožnenie s Kristom v jeho smrti, pochovaní a vo vzkriesení, ktoré robí len Boh sám.

¹⁾ *Prirodzenosť, identita, postavenie a stav* v *Solas* číslo 48, jeseň 2020, str. 11

²⁾ *Zamyslenie nad Rímskym 7:14-25* v tom istom čísle, str. 25

³⁾ *Zmena prirodzenosti a identity*, toto číslo *Solas*, str....

Vyhýbaj sa prázdny rečiam

To pripomínaj a osvedčuj pred Pánom, Bohom, aby sa neškriepili o slová, čo nie je na nič užitočné, a je iba na skazu tým, ktorí to počúvajú. Usiluj sa, aby si seba predstavil dokázaného Bohu, robotníka, ktorému sa netreba hanbiť, ktorý krojí slovo pravdy, ako sa patrí. Ale obecným a prázdny rečiam sa vyhni. Lebo ešte väčšmi pokročia v bezbožnosti.

2. Timoteovi 2:14-16

Apoštol Pavol v štrnástom verši píše Timoteovi: „To pripomínaj a osvedčuj pred Pánom, Bohom.“ Zamyslime sa teda nad tým, čo má Timoteus osvedčovať a pripomínať.

Predovšetkým sú to verše 11 až 13 hovoriace o vernosti slova, ktoré apoštol Pavol hlásal. Ak sme spolu s Kristom zomreli, ak sme uverili, ak sme v Kristovi, tak je istota, že s ním budeme potom aj spolu žiť. Ak trpezlivo znášame, ak odolávame zlu, ktoré prichádza proti nám, tak vieme, že budeme aj my spolu s Kristom kralovať. No ak by niekto zaprel Krista a natrvalo sa odvrátil od

viery, potom aj Kristus takého človeka zaprie pred svojim nebeským Otcom a taký človek už nevojde do nebeského kráľovstva, lebo zaprel vieru v Božieho Syna. V trinástom verši čítame, že Pán Ježiš nemôže zaprieť sám seba, že je verný vo všetkých svojich zaslúbeniach, ktoré patria jednak tým, ktorí v neho uverili a potom aj tým, čo neuverili. Jedných sa týka večný život a tých druhých večné odsúdenie.

Takže to, čo má Timoteus pripomínať a čo máme pripomínať aj my, čo máme žiť, dosvedčovať, je napríklad aj vo verši osem (2. Timoteovi 2:8): „Pa-

mätaj na Ježiša Krista, ktorý vstal z mŕtvych, zo semena Dávidovho, podľa môjho evanjelia.“ Opäť Pavol spomína evanjelium; Kristus, ktorý vstal z mŕtvych. V Skutkoch apoštolských je opísané, ako apoštoli hlásali evanjelium, ako to robil apoštol Pavol. Vošiel do synagógy a dosvedčoval o tom, že Ježiš je Kristus, narodený zo ženy, z rodu Dávidovho, že tohto Ježiša Židia zavrhlí, zabili, ukrižovali a na tretí deň vstal z mŕtvych. To je podstata evanjelia. To je centrum našej viery – veriť vo vzkrieseného Ježiša Krista. Robiť to, čo Pavol hovorí: „Pamätaj na Ježiša Krista.“

Keď mi niekto povie „pamätaj na Ježiša Krista“, okamžite sa mi v tej chvíli vybaví deň môjho uverenia, okamžite si spomeniem, že som v neho uveril. To, akým spôsobom som zachránený, že som bol iba nehodný hriešnik a Kristus je ten, ktorý mi odpustil všetky hriechy, lebo som v neho uveril. Viera neznamená len intelektuálne súhlasiť s tým, že Ježiš vstal z mŕtvych. Presne tak to bolo predtým v mojom živote – že som s tým akoby súhlasil, že Pán Ježiš bol vzkriesený. A tým dôvodom bolo, že to nebola moja skúsenosť, že mi o tom hovorili iní. Od malička som chodil na náboženstvo a bol vyučovaný, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych, nuž prirodzene som tomu veril, lebo ma to tak učili učitelia. Keby som to mal k niečomu prirovnať, povedal by som to v takomto obraze: Ktosi vám povie o človeku, ktorý prešiel po jazere z jedného brehu na druhý. Bola zima a to jazero bolo zamrznuté. Je prirodzené, že tomu sa dá veriť a nemusíme byť nijako v rozpakoch. Ale keby vám ten dotýčný povedal, že to bolo v lete, tak už máme pochybnosti, pretože je to v rozpore

s našou skúsenosťou. Naša skúsenosť hovorí, že nohy sa nám dotknú hladiny jazera a okamžite sa ponárame presne tak, ako fungujú fyzikálne zákony. No keby vám takéto niečo tvrdil ktosi, kto má veľkú vážnosť, nejaký seriózný, veľmi dôveryhodný človek, a opakovane by vám predkladal, že sa to naozaj stalo, budete mať tendenciu veriť; nie preto, že by ste boli o tom presvedčení, ale pre slová toho človeka. Pre slová učiteľa, ktorý to hovorí.

Je to veľmi podobné tomu, ako som veril ja. Tvrdil som síce, že verím, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych, ale stále naokolo v kostoloch, domoch, pri cestách, som ho videl na kríži a navyše som tomu vzdával úctu. Na jednej strane to vidíte a každý vám hovorí, že tá postava na kríži, to je Ježiš a na druhej strane tvrdíte, že vstal z mŕtvych. A naozaj, všimnite si, že Pán Ježiš je skoro vždy zobrazený ako mŕtvy. Či už na kríži, alebo v matkinom náručí – mŕtvy a bezmocný. Je to veľmi smutný obraz aj nášho národa. Pán Ježiš skutočne vstal z mŕtvych a už nevisí na kríži, je živý. Ved' vieme, že sedí po pravici svojho Otca a prihovára sa za nás tak, ako nám to hovorí Písmo. Ale v tomto smutnom obraze a stave svojho srdca som existoval rovnako ako okolitý svet. To, čo som robil, bolo modlárstvo. Lenže potom sa niečo stalo.

Keď som predtým veril slovám o človeku, ktorý prešiel po jazere, zrazu som bol akoby očitým svedkom samotnej udalosti, že ten dotýčný skutočne cez to jazero prešiel. Je však veľký rozdiel, keď vám niekto o niečom povie, alebo keď to zažijete a uvidíte na vlastné oči. Asi takto by som pripodobnil vieru, ktorá sa mi stala. Pretože viera nie je súhlas, ale

viera jednoducho nastane v srdci človeka. Je to niečo úplne skutočné, niečo, s čím máte životnú skúsenosť. Toto sa stalo a uveril som, že Pán Ježiš naozaj žije, že naozaj vstal z mŕtvych. Keď sa Pán Ježiš rozprával so Samaritánkou pri studni, aj ona uverila, že je on Kristus. Utekala späť do mesta a mnohým tam svedčila, že našla človeka, ktorý jej povedal, čo všetko porobila. A mnohí Samaritáni vtedy uverili. „*A z toho mesta mnohí z tých Samaritánov uverili v jeho pre slovo tej ženy, ktorá svedčila, že vraj povedal mi všetko, čo som porobila. Keď teda prišli k nemu Samaritáni, prosili ho, žeby zostal u nich. A zostal tam dva dni. A o mnoho viac ich uverilo pre jeho vlastné slovo, a ženy hovorili: Už viacej neveríme pre tvoju reč, lebo sami sme počuli a vieme, že toto je v pravde Spasiteľ sveta, Kristus.*“ (Ján 4:39-42)

Niečo podobné som zažil i ja. Už som neveril pre slovo učiteľov, ale preto, že som sám spoznal Krista, že on je Spasiteľ – a to je centrum našej viery. Nie je to súhlas, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych, ale skutočná viera, ktorá sa stane v našom srdci. Je to živá viera v živého Krista. Od tej chvíle sa viac človek nedokáže klaňať pred krížom a zostávať v akomkoľvek modlárstve. Nedokáže dávať úctu niekomu inému ako Kristovi samotnému. Lebo niet iného Prostredníka, okrem Krista. Jedine Kristus. A toto je evanjelium, ktoré Pavol oznamuje a nazýva ho svojím evanjeliom, za ktoré dokonca trpí. Hoci on sám je spútaný a vo väzení, slovo evanjelia nemožno poviazať. Božie slovo, skrze ktoré majú ešte mnohí uveriť, sa musí šíriť. Je dôležité, aby sme to robili aj my, nielen Timoteus. Aj my

máme pripomínať a dosvedčovať smrť a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša.

To, čo robiť nemáme, čítame v 14. verši: „*aby sa neškriepili o slová, čo nie je na nič užitočné, a je iba na skazu tým, ktorí to počúvajú*“. Máme sa vyhnúť škriepkam a zvadáť o slová, ale všimnite si, že je to na skazu, ale ani nie tým, ktorí sa škriepia, ale na skazu tým, ktorí to počúvajú. Najsmutnejšie z toho je to, že naše srdce sa akoby pozdvihlo a chceme dokázať jeden druhému, že vieme niečo lepšie ako iný, veci vnímame inak, presadzujeme svoju pravdu a tým, čo to počúvajú, je to na skazu. Môže byť ktorákoľvek duša, ktorá je v stave hľadania, potrebuje útechu a pomoc a prišla by do zhromaždenia, kde by boli škriepky, hádky o slová, takejto duši toto nepomôže. Nielenže je to pre ňu neužitočné, ale navyše zostane sklamaná a ľahko sa môže stať, že potom uviazne v nejakom falošnom náboženstve, kde vyzerá byť relatívny pokoj. Preto si musíme na tieto veci dávať obrovský pozor, aby nevznikli medzi nami nejaké škriepky, dohady, či hádky. Je to neužitočné a je to na skazu.

V 15. verši, ktorý sa začína príkazom „*usiluj sa*“, sa potrebujeme opäť niečo naučiť. Ten príkaz znamená, že musíme vynaložiť určitú snahu, nejaké úsilie. Aby sme dosiahli výsledok, bude nás to niečo stáť. Nemôžeme všetko nechať len tak samovoľne plynúť okolo nás, ale musíme vyvinúť snahu, aby sme seba predstavili dokázaného Bohu. Seba ukázať Bohu ako dokázaného. Slovo *dokázaný* doslova znamená *osvedčený, schválený, akceptovateľný*. Je to niečo podobné, ako keď má niekto v nejakom zamestnaní zastávať určitú pracovnú pozíciu, ktorú nemôže robiť hocikto a zamestnanec je

v tej pozícii najprv akoby preskúšaný, daný na skúšku. Ak sa dokáže a osvedčí, ak je akceptovateľný, potom tú pozíciu môže vykonávať. Niečo podobné musíme robiť i my. Musíme sa dokázať pred Bohom, že sme prijateľní, akceptovateľní a o toto sa potrebujeme usilovať. Pavol nepíše nadarmo, že seba máme predstaviť ako robotníka, ktorému sa netreba hanbiť. Máme byť ako robotníci, ktorým sa netreba hanbiť, ktorí poctivo odvádzajú svoju prácu. A to úzko súvisí s veršom „Trudne pracujúci roľník má prvý dostať z úrody.“ (2. Timoteovi 2:6)

Čo znamená „trudne“ pracujúci roľník? Doslova to znamená *ťažko, namáhavo pracujúci* roľník, alebo *pracujúci do veľkého vyčerpania*. Od čias apoštola Pavla sa poľnohospodárstvo veľmi zmenilo. V tej dobe neboli také vymoženosti ako dnes. Rôzna poľnohospodárska technika, záhradná technika, ktorá nám veľmi pomáha a uľahčuje prácu, vtedy neexistovala. Tam robotník pracoval na poli skutočne do vyčerpania. Neboli kombajny, ako ich máme dnes, ale vtedy, keď išli žať na pole, museli to robiť ručne. Od rána do večera. Bola to veľmi úmorná práca, takže je prirodzené, že takýto robotník potom prvý berie z úrody. A podobnosť ku kresťanstvu je v tom, že my takisto musíme pracovať na Božej roli. Tak, ako Pavol píše do Korintu, že sme Božími spolupracovníkmi. Hovorí im: „vy ste Božou rolou, Božou stavbou“, a to je v skutočnosti obraz toho, čo robil Pavol a jeho spolupracovníci.

Zakladal zbory, vyučoval konkrétnych ľudí a viedol ich k tomu, aby sa stali učeníkmi Pána Ježiša Krista a práve to bola tá Božia rola, Božia stavba. My máme byť tiež takí pracovníci na Božej

roli. Často si musíme niečo odoprieť, znášať zlo, ktoré je proti nám namierené, odopierame si svetskú zábavu, ktorá nie je na nič užitočná, a to je veľakrát námaha, ktorá nás niečo stojí. Popritom však vieme, že očakávame úrodu, z ktorej budeme brať, na ktorej máme podiel, a to je Božie kráľovstvo.

Božie kráľovstvo je teda tá úroda, za ktorou sa ženieme a vieme, že z nej budeme mať úžitok. Takže musíme pracovať naozaj vytrvalo, aby sme sa nemuseli potom hanbiť. Dôležité je to, čo je napísané v 15. verši: „ktorý krojí slovo pravdy, ako sa patrí“. Čiže robotník, ktorému sa netreba hanbiť, a krojí slovo, ako sa patrí. Slovo pravdy. Sloveso „krojí, krojit“ znamená niečo *odstrihnúť* alebo *odrezať veľmi presne*. Často sa to používalo v remeselníctve. Veľmi presne narezať, presne odstrihnúť. To v našom prípade znamená, aby sme presne namerali a odstrihli, nakrájali slovo pravdy. Viem, že mnohí ľudia sú na tom tak – a je to aj touto dobou –, že prídu zo zamestnania, ktoré z nich úplne vyčerpáva energiu, a sú v stave ísť rovno do postele. Popritom však treba ešte stihnúť čítať Božie slovo, no neraz sa stane, že sa vám ani nechce. Keď sa premôžete, otvoríte Písmo v niektorom evanjeliu a rozmyšľate: „Čo budem čítať?“ Toto podobenstvo poznám, toto tiež poznám, toto som čítal minulý týždeň. Listujete hore-dole, do Pavlových listov: „to je príliš dlhé, to sa mi nechce“ a nakoniec sa to skončí tak, že nič neprečítate. Alebo, keď aj čítate, tak duch je úplne inde a nie je z toho žiadny úžitok. Ale *krojit slovo pravdy* znamená nad tým slovom *rozmyšľať, uvažovať*. To je to, čo Pavol písal v 7. verši: „Rozumej,

čo hovorím“. Rozmýšľaj o tom, čo je napísané. Rozmýšľaj, čo čítaš.

Raz sa mi stalo, ako som začal čítať, že tak asi po hodine som zistil, že som stále v tom istom verši. Ani som sa nikam nepohol. Rozmýšľal som ustavične len o jednom a tom istom verši – Čo znamená? Nedostal som sa síce ďalej, ale vzdedel som sa práve v tom jednom verši. Alebo začnem čítať kapitolu nejakej knihy Písma a potom, po nejakom čase zistím, že som prečítal z inej knihy dve kapitoly, z ďalšej knihy dve kapitoly, inde kapitolu, medzi to ešte štyri žalmy. To, čo nám treba, je uvažovať, rozmýšľať, presne krájať slovo pravdy. Keď sa vyučíme v slove, bude to pre nás osožné a nielen pre nás, ale aj pre našich blízkych a pre spoločenstvo.

Stalo sa mi, že som čítal a uvažoval o istej téme stále dookola a potom sa ma jeden brat opýtal niečo v súvislosti s touto témou. Hneď som mu mohol o tom rozprávať, hneď som mu vedel odpovedať. Bolo to na vzdelanie ako pre mňa, tak aj preňho. Toto znamená „krojiť slovo pravdy“. Presne ho namerat', aby prinieslo úžitok v každom srdci. Avšak to, čo určite máme urobiť, je vyhnúť sa obecným a prázdny m rečiam. Jednak v cirkvi, keď sa schádzame a jednak vo svete, keď sme na pracoviskách.

Uvediem príklad z môjho života. Započul som, ako sa kolegovia rozprávajú v inej miestnosti o niekom, s kým som mal aj ja negatívnu skúsenosť. Ako som to započul, hneď som sa postavil a už som mal namierené sa k nim pridať a tie ich reči obohatiť mojimi skúsenosťami. Potom som sa asi v polovici zastavil a hovorím si: „Čo to idem robiť? Ved' to nemá byť takto u kresťana“ a vrátil som

sa naspäť. Nie vždy som sa v tom vedel zastaviť. Veľakrát som týmto spôsobom padol a príliš neskoro som sa spamätal, čo vlastne robím. Tu ma však zastavil jeden konkrétny verš, na ktorý som si spomenul. Bolo to z knihy Kazateľ 10:20 „*Ani vo svojej mysli nezloreč kráľovi ako ani vo svojej ložnici; nezloreč bohatému, lebo nebeský vták odnesie hlas, a okrídlenec oznámi vec.*“ Človek ani nevie, ako sa ten druhý, koho sa to týka, dozvie, čo ste o ňom povedali. To je jeden aspekt toho a druhý, že sú to zlé reči. A vieme, že *zlé reči kazia dobré mravy*. My máme byť svetlom tomuto svetu, nemôžeme sa predsa pripodobňovať tomu, čo robia ostatní. Bol by som išiel zlorečiť. A ako môžem zlorečiť a potom večer zasa dobrorečiť Bohu? To nebolo z viery. Bola to hriešna prirodzenosť (telesnosť) vo mne a tú som musel potlačiť, musel som ju umŕtvíť. Vďaka Pánovi sa mi to vtedy podarilo a aj vďaka tomuto veršu. Aké dobré je, keď rozmýšľate nad veršom a v konkrétnej situácii si ho potom pripomeniete. Alebo Duch Svätý vám ho pripomenie a zastaví vás, aby ste sa vyhli obecným a prázdny m rečiam.

Presne to isté musíme robiť aj v cirkvi, keď sa schádzame. Vyhnúť sa takým rečiam. Pretože obecné a prázdne reči rozmnožujú bezbožnosť a veľmi ľahko by sme do tej bezbožnosti padli, keby sme sa tomu nevyhýbali. Prázdne reči, reči o ničom rozmnožujú bezbožnosť a takíto ľudia ešte väčšmi pokročia v bezbožnosti. Pavol uvádza ako príklad dvoch mužov. Boli to Hymeneus s Filétus. Uvádza ich ako odstrašujúci príklad ľudí, ktorí zablúdili od pravdy. Môže to byť tak, že zablúdili od pravdy práve tým, že sa nevyhli obecným a prázdny m rečiam

rečiam, že mali sklon k márnosloviu. To sú slová márnosti, ktoré nikoho nevzdelajú, nikoho nepovzbudia. V prvej knihe Timoteovi 1:6 sa píše: „*od čoho niektorí sťa od cieľa zablúdili a uchýlili sa k márnosloviu*“. Uchýlili sa k márnym slovám a to, od čoho zablúdili, nám vysvetľuje 5. verš 1. Timoteovi: „*Ale cieľom prikázania je láska z čistého srdca a dobrého svedomia a z nepokryteckej viery*“.

Cieľom naplnenia prikázania je láska. Láska z čistého srdca, láska v dobrom svedomí a láska v nepokryteckej viere. Čisté srdce, dobré svedomie, nepokrytecká láska. Toto je naším cieľom. To je cieľ, prečo čítame Božie slovo, prečo mu máme rozumieť. Aby sme takto naplnili prikázania a boli v tomto vzdelaní a aby sme rástli na spasenie. Mať lásku v čistom srdci, dobré svedomie a nepokryteckú vieru – toto je náš cieľ. Ale ak uhneme od tohto cieľa, stane sa, že končíme v márnoslovi, že končíme v obecných a prázdnych rečiach. A takéto reči rozmnožujú bezbožnosť. Toho sa máme vyvarovať, tomu sa máme zďaleka vyhnúť. Ako v živote vonku, na

pracoviskách, kdekoľvek v rodine, tak predovšetkým v spoločenstve veriacich. Lebo ako tí dvaja, Hymeneus a Filétus, zablúdili od pravdy, tak sa môže stať, že zablúdime aj my. A takéto slovo, prázdne slovo, márnoslovie, rozožiera ako rakovina a potom nakazí hocikoho.

Majme všetci na pamäti a na srdci to, že obecné a prázdne reči kazia dobré mravy. Je to niečo, čo nevzdelá, čomu sa vôbec nemusíme venovať. To, čo je potrebné pre nás, je slovo evanjelia. Pamätaj na Pána Ježiša Krista! Môžeme byť veriacimi hocikolko rokov, ale ak počujeme evanjelium, vždy nás to musí chytiť za srdce. Vždy sa nás musí dotknúť, že Kristus zomieral za naše hriechy a že sme draho kúpení.

Želám mnohým, ktorí ešte nie sú vykúpení, aby uverili, aby spoznali, čo to je mať v srdci skúsenosť viery v evanjelium. Zažiť vieru v svojom vlastnom srdci, že Ježiš naozaj vstal z mŕtvych. Veľmi si želim, aby sa náš národ odvrátil od modiel k živému Bohu. Náš Pán už nie je na kríži, náš Pán je v nebesiach a v srdciach nás, ktorí sme uverili evanjeliu.

Vladimír Šuplata

Vzkriesenie z mŕtvych

Pravdivá nádej každého veriaceho v Krista

...Hymeneus a Filétus, ktorí čo do pravdy zablúdili a teraz hovoria, že už bolo vzkriesenie, a prevracajú niektorých vieru.

2. Timoteovi 2:17-18

V predchádzajúcom článku (*Vyhýbaj sa prázdny rečiam*, Solas číslo 50, str. 25) sme hovorili hlavne o tom, že sa máme vyhýbať obecným a prázdny rečiam. Toto napomenutie je veľmi dôležité a mu-

síme mu dať veľkú váhu, pretože obecné, prázdne reči vedú ľudí do bezbožnosti a zablúdenia čo do pravdy (2. Timoteovi 2:16 a 18). V tejto súvislosti apoštol Pavol vo verši 17 spomína Hymenea a Filéta.

Písma týchto ľudí bližšie nešpecifikuje, len v 18. verši hovorí o nich, že sú to ľudia, ktorí, čo do pravdy, zabľúdili. Čiže, boli v pravde, ale od pravdy odišli, od pravdy sa odchýlili, zabľúdili. Čo znamená „zabľúdiť od pravdy“? Keď to pripodobníme k niečomu, tak je to, ako keď človek kráča turistickým chodníkom, ktorý je označený napríklad žltou značkou a vie, že na konci tohto chodníka je horská chata, ktorá je cieľom jeho cesty. Kráča po žltej značke a zrazu príde k rozchodníku, kde jeho chodník pretína iný chodník označený červenou značkou, ktorý vyzerá pohodlnejší, menej namáhavý. Rozhodne sa pokračovať v ceste po červenej značke v presvedčení, že aj touto cestou a po tejto značke sa dostane do svojho cieľa. Čím ďalej kráča, tým sa však viac a viac od cieľa odkláňa. Čo sa udialo? Človek zabľúdil od svojej cesty. Čo mu teraz ostáva? Jedine, ak je to ešte možné, vrátiť sa naspäť k rozchodníku a pokračovať po pôvodnej ceste, po žltej. Podobne tak je to aj so zabľúdením od pravdy.

Zabľúdiť od pravdy znamená odchýliť sa od pravdy, vydať sa zlým, nesprávnym smerom. Znamená uveriť niečomu, čo sa zdá, že pravdou je, ale pravdou nie je. Rovnako aj tu platí: musí sa vrátiť späť do bodu, v ktorom zmenil smer.

Hymeneus a Filétus zabľúdili od pravdy. A prečo? Pretože tvrdili alebo hovorili, že vzkriesenie už bolo. Ale, ako píše apoštol Pavol v 15. kapitole 1. listu Korinským, vzkriesenie ešte nebolo (1. Korinským 15:12-23 a 35-54). Vzkriesenie ešte len očakávame, vzkriesenie je ešte len pred nami. Pavol v tejto kapitole opisuje, ako bude vzkriesenie prebiehať, v akom poriadku, v akom

tele budú vstávať ľudia z mŕtvych. Čiže tvrdiť, ako to robia Hymeneus a Filétus, že vzkriesenie už bolo, nie je pravda. Preto Pavol o nich hovorí, že zabľúdili od pravdy. Pravda je taká, že vzkriesenie ešte len bude a očakávame ho. V 18. verši o nich ešte čítame, že prevracajú vieru niektorých. To znamená, že boli ľudia, ktorí sa chytili na tieto ich reči. Uverili im a ich viera je teraz prevrátená. Čo znamená prevrátiť vieru, opäť vysvetlíme ilustráciou.

Napríklad, človek si kúpi nepremokavú bundu. Na povrchu tejto bundy je ochranná vrstva odolná voči dažďu a vetru. Zvnútra je vybavená vrstvou, ktorá odvádza výpary z ľudského tela, aby človek nebol vo vlastnom vlhku. Keď je bunda správne oblečená, ochranná vrstva je zvonku, a tak plní svoj účel a ochráni človeka pred chladom, dažďom a vetrom.

Ale keby vám niekto povedal, že bundu máte nosiť naopak a vám sa bude zdať, že to asi tak má byť, že to je asi pravda a oblečiete si ju naopak, bundu síce máte a máte ju aj oblečenú, ale neplní svoj účel. Keď s bundou oblečenou naopak pôjdete do dažďa v presvedčení, že budete ochránený, ochránený nebudete. Prevrátená bunda je obraz prevrátenej viery. Prevrátená viera je viera v niečo iné ako v to, čo je pravda, ktorú zjavuje Božie slovo.

Čo zjavuje Božie slovo v otázke vzkriesenia z mŕtvych? Čo je spasiteľnou vierou a cieľom našej nádeje? Jedno miesto (1. Korinským 15:12-23 a 35-54) sme už citovali. Ďalšie o vzkriesení je uvedené v 1. liste Tesalonickým 4:13-18. V 14. verši sa píše: „*Lebo ak veríme, že Ježiš zomrel i vstal z mŕtvych, tak i Boh tých, ktorí zosnuli skrze Ježiša, privedie s ním*“.

Ak veríme, že Ježiš zomrel i vstal z mŕtvych – to je spasiteľná, zachraňujúca viera.

Tu, v prvej časti verša 14, máme v kocke opísanú našu vieru, čomu naozaj veríme. Ježiš Kristus zomrel i vstal z mŕtvych. Ježiš Kristus zomrel za moje hriechy. Za moje hriechy bol pribitý na kríž. Tam zomieral, tam bol prebodnutý a potom pochovaný. Veríme, že Boh ho vzkriesil na tretí deň. Kristus vstal z mŕtvych a žije, viacej nezomiera. Už nie je na kríži. Nie je mŕtvy! Je živý a sedí po pravici svojho Otca. Toto je pravda a kto tejto pravde uverí, dostane sa mu zaslúbenie uvedené v druhej časti verša 14: *„tak i Boh tých, ktorí zosnuli skrze Ježiša, privedie s ním“*. Čo sa udeje pri vzkriesení?

Čo sa stane najprv? *„Lebo to vám hovoríme slovom Pánovým, že my živí, ponechaní do príchodu Pánovho, istotne nepredstihneme tých, ktorí zosnuli. Lebo sám Pán s veliteľským povelom, s hlasom archanjela a s trúbou Božou zostúpi z neba, a mŕtvi v Kristu vstanú najprv“* (verše 15 a 16). Tieto verše korešpondujú s veršami: *„Hľa, tajomstvo vám hovorím. Všetci nezosneme, ale všetci budeme premenení, razom, v okamihu, pri zatrúbení poslednej trúby. Lebo zatrúbi, a mŕtvi vstanú neporušiteľní, a my budeme premenení.“* (1. Korintským 15:51-52). Ako prvá vec sa udeje to, že sám Pán Ježiš s veliteľským povelom zostúpi z neba. Potom mŕtvi v Kristu vstanú najprv. Výraz *mŕtvi v Kristu* označuje tých, ktorí zomreli vo viere v Krista, ktorí patria Kristovi.

Tí, ktorí sú v Kristovi, budú vzkriesení a budú vzkriesení do nového, osláveného tela. Už nevstanú v starých pozemských, porušených telách, v ktorých zomreli, ale vstanú v neporušiteľných telách tak, ako to v 15. kapitole opisuje

apoštol Pavol. A tí, ktorí ešte nezomreli, ktorí za jeho príchodu budú živí na zemi, tí budú zo zeme vychvátení v ústrety Pánovi a premenení do osláveného tela. Pasáž veršov o vzkriesení zo 4. kapitoly sa končí slovami: *„A takto budeme vždyc-ky s Pánom. Takže sa potešujte navzájom týmito slovami.“* (verše 17 a 18).

Všetky verše týkajúce sa vzkriesenia z mŕtvych a vychvátenia živých veriacich v Krista sú písané v budúcom čase. A to je kľúčové. Keď niekto tvrdí, že vzkriesenie už bolo, to by pre nás znamenalo, že my sme sa minuli cieľa, lebo je napísané, že veriaci v neho budú od stretnutia s ním v povetrí už navždy s ním (1. Tesalonickým 4:17). Pán Ježiš si príde po svoj ľud, po svoju nevestu, po Cirkev, lenže vidíme, že Cirkev je ešte stále tu na zemi a že ešte nie sme s Pánom tvárou v tvár. Boží ľud je tu, a dokonca k nemu, do Cirkvi, pribúdajú ďalší obrátení. Takže vidíme, že Božia milosť stále trvá, že ešte nevošla plnosť pohanov a Izrael je dosiaľ stále sčiasťky zatvrdený (Rímskym 11:25). Takže nikto nemôže tvrdiť, že vzkriesenie už bolo. Nedošlo ku vzkrieseniu veriacich v Ježiša Krista, ktoré je podľa Jána 5:29 pomenované ako *vzkriesenie na život* a podľa Zjavenia 20:5 pomenované ako *prvé vzkriesenie*. A nedošlo ani ku vzkrieseniu tých, ktorí neuverili evanjeliu Ježiša Krista, ktoré je podľa Jána 5:29 pomenované ako *vzkriesenie k súdu* (podľa Zjavenia 20:5 títo budú vzkriesení až po tisícročnom kráľovstve Krista) a toto vzkriesenie nesie v kresťanskej literatúre aj pomenovanie *druhé vzkriesenie*.

Z toho vyplýva, že vzkriesenie ešte nemohlo byť. A toto je to, v čom potrebujeme byť vyučení, že teda nikto nemôže tvrdiť, že vzkriesenie už bolo, lebo keby

k nemu už *bolo* došlo, ľahko a jasne by sme to rozpoznali. Pavol píše, že Hymeneus a Filétus tieto veci tvrdili. Hovorili, že vzkriesenie bolo. Čo konkrétne hovorili, nemáme v Písme napísané. A myslím si, že to ani nepotrebujeme vedieť. Dôvod, prečo to nepotrebujeme vedieť, je jednoduchý. Títo dvaja prevracali vieru niektorých ľudí a keby Pavol písal, čo konkrétne tvrdili, nuž, sám by bol

nájdenny ako ten, ktorý prevracia vieru, lebo človek by tými ich rečami mohol byť nahľodaný a porušený.

Nepotrebujeme poznať, čo tvrdil Hymeneus a Filétus, ale čo veľmi dobre potrebujeme poznať je to, čo tvrdí apoštol Pavol a čo nás učí Písmo o vzkriesení, o vzkriesení tela: *Vzkriesenie bude*. To je naša viera a naša nádej. Čiže je dôležité, aby sme poznali pravdu.

Vladimír Šuplata

Lebo sám Pán s veliteľským povelom, s hlasom archanjela a s trúbou Božou zostúpi z neba, a mŕtvi v Kristu vstanú najprv; potom my živí ponechaní budeme razom s nimi vychvátení v oblakoch v ústrety Pánovi do povetria. A takto budeme vždycky s Pánom. Takže sa potešujte navzájom týmito slovami.

1. Tesalonickým 4:16-18

Pravda, podľa ktorej máme žiť

Ako teraz naložíme s doktrínou o Trojici, keď ju už máme vo svojich myšliach? Mali by sme sa obmedziť len na to, aby sme si ju zapamätali a boli si vedomí, že sa náš obzor rozšíril? Alebo by mala táto doktrína spôsobiť praktickú zmenu v našom živote? Určite áno. Každá doktrína v Božom slove má nejaké praktické uplatnenie. Pre každú pravdu existuje určitý spôsob, ako ju uplatniť v praxi.

Pravda, ktorej máme veriť

Najviac zo všetkého je potrebné zdôrazniť, že táto doktrína je najmä na to, aby sme jej verili. Ten, kto sa nám zjavil v Písme, je jediný pravý Boh. To, čo nám o sebe zjavil, je práve táto doktrína. Ak veríme niečomu inému, potom neveríme v pravého Boha. Potom sme pohania a uctieваме boha podľa svojich vlastných predstáv. Triteisti, ariáni a modalisti sa líšia len trochu od moslimov alebo animistov. Ani jedni neuctievajú Boha, ktorý zjavil sám seba. Volajú na boha, ktorý v skutočnosti neexistuje.

Nie je možné zaradiť ich medzi veriacich kresťanov. Ešte stále sú stratení a hynú vo svojich hriechoch.

Viera v Trojicu je pre spasenie nevyhnutná. Neznamená to, že veriaci musia rozumieť tejto doktríne do najmenších detailov tak, ako sa o nich diskutovalo počas storočí. Musí však veriť, že Boh, ktorý existuje, je ten, ktorého zjavuje Písmo sväté, a že je jedným Bohom v troch osobách. Písmo prehlasuje, že večný život je poznať pravého Boha a Ježiša Krista, ktorého poslal (Ján 17:3). Písmo trvá na tom, že ak nectíme Syna tak ako

Otca, tak nectíme ani Otca (Ján 5:23). Tí, ktorí veria v Boha, musia rovnako veriť aj v jeho Syna (Ján 14:1). Pre tých, ktorí považujú Krista za menšieho od Otca, určite niet spasenia (1. Jánov 2:22–23, 5:20).

A tak tí, ktorí sa stali kresťanskými učeníkmi, sa majú dať pokrstiť v meno Otca a Syna a Svätého Ducha (Matúš 28:19). Tam, kde niet trojičnej viery, nemôže existovať ani učeníctvo. Všade, kde existuje pravé učeníctvo, existuje aj vernosť a oddanosť učeniu o Trojici.

Pravda, ktorú máme milovať

Doktrína o Trojici, to sú základy, na ktorých stojí každá doktrína evanjelia. Ak sú základy pevné a bezpečné, evanjelium zostáva neporušené. História nám ukazuje, že kedykoľvek sa oslabili alebo zničili základy, evanjelium sa potom rýchlo zrútilo a vytratilo. Preto každý, kto miluje evanjelium a pozná jeho moc, miluje aj doktrínu o Trojici a oddane ju zachováva. Vie, že evanjelium, ktoré má, je *Božie* evanjelium. Ak zabudneme na to, kto je Boh, zabudneme aj na to, aké je jeho evanjelium.

Evanjelium prehlasuje o spasení, že Boh Otec zachraňuje, Boh Syn zachraňuje a Boh Svätý Duch zachraňuje. Boh Otec zachraňuje preto, lebo vo večnosti si zvolil konkrétnych ľudí, aby prijali večný život skrze Krista (Ján 10:28–30) a poslal svojho Syna na svet, aby ich spasil (Ján 3:16; 1. Jánov 4:14). Boh Syn zachraňuje preto, lebo to bol on, kto na kríži niesol trest za hriechy ľudí (1. Petrov 2:24) a žije navždy, aby zaisťoval, že v nebi budú prijatí, ktorí v neho uverili (Hebrejom 7:25). Boh Svätý Duch zachraňuje preto, lebo nikto nemôže obdržať duchovný život, veriť v Krista,

spočinúť v Kristovi a byť na ňom založený, pokiaľ Svätý Duch nezasiahol v jeho myslí a vôli (1. Korintianom 12:3, 2:14; Ján 3:5–8). Písmo nám neustále ukazuje, že spasenie je dielom trojjediného Boha (1. Petrov 1:2). Ak sa doktrína o Trojici vytratí alebo zahmlí, to isté sa stane aj s pravdou o spasení.

Premýšľajme aj o pravdách ospravedlnenia a adopcie. Je tu Boh, ktorý sa na nás hnevá pre naše hriechy. Poslal Boha Syna, počatého Svätým Duchom, aby vzal na seba ľudskú prirodzenosť bez hriechu a aby zachoval celý Boží zákon za nás. Kristus, ten nevinný, zomrel namiesto nás, vezmúc na seba odsúdenie, ktoré Božia spravodlivosť požaduje, a ktoré sme si za naše hriechy zaslúžili. Duch Svätý nás vedie k tomu, aby sme sa zamútili nad svojimi hriechmi a odvrátili sa od nich. Privádza nás k tomu, aby sme sa spoliehali na to, čo Kristus urobil pre hriešnikov. Svätý Duch nás zjednocuje s Kristom, aby Kristov dokonalý charakter mohol byť pripočítaný na náš účet, a aby sa na naše hriechy hľadelo ako na také, ktoré už boli potrestané smrťou Krista. Boh Otec nás takto prijíma za svojich synov a stáva sa nám Otcom. Pán Ježiš Kristus je voči nám v postavení staršieho brata v Božej rodine. Svätý Duch je v nás a dáva nám vnútorné uistenie o tom, že sme deťmi Božími. Do spasenia je zapojená každá osoba Božej Trojice.

Takto nám musí byť jasné, že bez doktríny o Trojici sa celý plán vykúpenia rozpadá. Bez nej strácajú zmysel doktríny o ospravedlnení a o adopcii. To isté platí aj o akejkoľvek inej dôležitej doktríne týkajúcej sa evanjelia. Milujeme doktrínu o Trojici, pretože je to základný kameň, na ktorom stojí naše spasenie.

Ten, kto nás spasil, je trojjediný Boh. Boh, ktorého milujeme a uctieваме, je trojjediný Boh. Bude nemožné milovať ho, ak nebudeme milovať pravdu o ňom.

Pravda, podľa ktorej máme žiť

Dovoľte mi, aby som vás teraz oslovil veľmi osobne, keďže sa už blížime k záveru tejto krátkej knihy. Tam, kde niet viery v Trojicu, niet ani spasenia. To však neznamená, že všetci tí, ktorí v Trojicu *veria*, sú spasení. Nestačí len veriť pravde o Bohu. Nestačí dokonca ani poznanie, že bez doktríny o Trojici by sme nemali evanjelium. K trojjedinému Bohu musíme *prísť*. Naše hriechy volajú po večnom treste. Boh nám prikazuje, aby sme s nimi skoncovali (Skutky 17:30). Nikdy si však nemôžeme namýšľať, že vlastnou snahou sa pred Bohom dokážeme stať spravodlivými (Rimanom 3:20). Ako by sme vôbec niekedy mohli byť dostatočne dobrí pre svätého Boha? Boh Otec však poslal svojho Syna, aby sa stal Spasiteľom sveta (1. Jánov 4:14). Zachraňuje hriešnikov (1. Timotejovi 1:15). Pozýva ich, aby k nemu prišli takí, akí sú (Matúš 11:28–30). Všetci, ktorí v ozajstnom pokání volajú: „Ó, Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“, sú prijatí a ospravedlnení (Lukáš 18:9–14) a vstupujú do večného života a každého duchovného požehnanie v ponebeských oblastiach (1. Jánov 5:11–12; Efezanom 1:3). Nikomu sa nikdy nestane, že bude vyhnaný von (Ján 6:37). To, že k Bohu prídeš, dokazuje, že si jedným z tých, ktorých Boh Otec dal svojmu Synovi (Ján 6:37). Skutočnosť, že prijímaš Spasiteľa a neodmietaš ho, ukazuje na to, že Svätý Duch pracuje v tvojom živote (1. Korintanom 2:14). Pravda o Trojici už viac nie

je len doktrínou v tvojej mysli. Stala sa pravdou, podľa ktorej si začal *žiť!*

Pravda o Trojici by mala viesť kresťana k uctievaniu. Boha uctieваме kvôli tomu, čo vykonal. Boha uctieваме kvôli tomu, čo vykonal pre *nás*. To, čo vykonal, vykonal iba preto, lebo je, kým je. Ak použijeme náročnejšiu terminológiu z kapitoly 9, vyjadríme to takto: Boh je ekonomickou Trojicou preto, lebo je ontologickou Trojicou. Nikdy by sme nemohli nahliadnuť do jeho slávy a výsosti, ak by nám ju nezjavil. To, čo nám povedal, je príliš nádherné, aby sme to dokázali pochopiť. Napospol to presahuje naše rozumové chápanie. Nikdy by sme to sami nedokázali objaviť a nedokážeme to vysvetliť. Úplne nám to uniká. Toto tajomstvo nedokážeme vystihnúť. My sme len stvorené bytosti, on je Boh. Žiadna iná reakcia nie je namieste, len odovzdať sa mu, pokoriť sa, uveriť a vrúcne milovať. V Bohu existuje poradie, ale neexistujú v ňom hodnosti. A tak milujeme Otca, milujeme Syna, milujeme Svätého Ducha. Tak, ako serafíni pred jeho trónom, i my trikrát voláme: „Svätý“, pretože Boh sú traja. A predsa voláme: „Svätý, svätý, svätý Hospodin Zástupov,“ pretože Boh je jeden (Izaiáš 6:3). „Tento Boh je naším Bohom na večné veky. On nás bude vodiť až do smrti.“ (Žalmy 48:15).

Pravda o Trojici by mala usmerňovať kresťanské modlitby. Otec je prvý, preto by mala byť modlitba adresovaná jemu. Pán Ježiš Kristus nám prikázal: „Keď sa modlíte, hovorte: *Náš Otče...*“ (Lukáš 11:2). Aj apoštoli sa takto modlili. Keď Pavol spomína svoje vlastné modlitby, uvádza: „Skláňam svoje kolená pred Otcom nášho Pána Ježiša Krista...“ (Efezanom 3:14). Keď Pavol a Peter

chválili Boha, začínali takto: „Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista...“ (Efezanom 1:3; 1. Petrov 1:3). V Novej zmluve sa hovorí veľmi málo o modlení sa k Pánovi Ježišovi Kristovi. A Nová zmluva už vôbec nepozná neustále opakovanie, „Ježiš, Ježiš“, ktoré sa dnes v niektorých kruhoch stalo tak veľmi obľúbeným.

Syn je druhý a zjavuje Otca (Ján 1:18). Nikto nemôže ísť k Otcovi priamo, pretože jediná cesta k nemu je skrze Pána Ježiša Krista (Ján 14:6; 1. Timotejovi 2:5). To však neznamená, že by sme Otca nesmeli priamo oslovať. Naopak, práve sme sa naučili, že to je to, čo by sme mali robiť. Znamená to však, že sami zo seba a sami v sebe nemáme právo pristúpiť k Bohu. Že nás Otec vypočuje, očakávame len na základe toho, kým Syn je, a čo vykonal (Hebrejom 10:19–22). Prichádzať k Otcovi skrze Krista znamená oveľa viac, než len odcitovať slová „skrze Ježiša Krista nášho Pána“ na konci našej modlitby. Znamená to, že celá naša dôvera, že nás Otec vypočuje, spočíva na Božom Synovi.

Svätý Duch je tretí. Bez Svätého Ducha sa nemodlíme, iba odriekavame naše modlitby. Toľkokrát sa stane, že k Bohu prichádzame s uboleným srdcom, žiaľom a túžbou, ktoré nedokážeme vyjadriť. Nevieme čo povedať alebo ako to povedať, no naše srdce sa do našej modlitby zapojilo. Je to dielo Svätého Ducha (Rimanom 8:26–27). Vždy, keď sa pristihneme, že sme s Kristom, je to vďaka Svätému Duchu (Ján

15:26–27, 16:14). Srdcom precítená Kristo-centrická modlitba je „modlitba v Svätom Duchu“ (Júduv 21). Ak sa takto nemodlíme, potom by sme mali zotrvať v modlitbe za vplyv Svätého Ducha až dovtedy, kým sa takto modliť nebudeme (Lukáš 11:13)!

Ako posledné spomeniem, že pravda o Trojici by nám mala dodať novú úctu k Svätému písmu. V našej mysli by sa nikdy samé od seba nezabyslo poznanie o tom, že Boh je Jeden-v-Troch a Traja-v-Jednom. Príroda o tom nevydáva svedectvo. Kde a na ktorom *jedinom* mieste je toto nepochopiteľné tajomstvo zjavené? V Písme! Ako bolo Písmo napísané? „Svätým Duchom súc nesení hovorili svätí Boží ľudia“ (2. Petrov 1:21). Čo je hlavnou témou Písma? „Písma... ony sú to, ktoré svedčia o mne,“ povedal Syn Boží (Ján 5:39). Ako sa dá Písmo správne a náležite opísať? Ako každé slovo, ktoré vychádza skrze ústa Božie (Matúš 4:4). Prvé a najväčšie tajomstvo zo všetkých tajomstiev je zjavené v knihe, ktorú vydýchol Duch, dal nám ju Boh a jej stredobodom je Kristus! Táto kniha nás vyučuje všetkému, čomu máme veriť o Bohu. Zjavuje nám povinnosti, ktoré od nás Boh požaduje. Je to Slovo samotného trojjediného Boha.

Prijmíme ho pre to, čím v skutočnosti je, keďže nie je slovom človeka, ale slovom Božím. Čítajme ho ešte častejšie, ešte pozornejšie a viac sa pri ňom modlime. Podľa neho aj žíme. Ved' neexistuje žiaden iný spôsob, ako sa zapáčiť tomu, kto sa nám v Písme zjavil.

Sláva Otcovi a Synovi a Svätému Duchu; ako bolo na počiatku, tak aj teraz a naveky: po všetky pokolenia veku vekov. Amen.

Redakčný výber z jedenástej (poslednej) kapitoly knihy Stuart Olyott „Traja sú jedno“ (podtitul: Čo Biblia učí o Trojici), vydavateľstvo ORDO SALUTIS, Pezinok 2004. Publikácia je nedostupná, celý náklad je rozobraný. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľstva.

Prehľad publikovaných výberov

Výbery z jednotlivých kapitol knihy „Stuart Ollyot: Traja sú jedno“ boli v časopise *Solas* uverejnené nasledovne:

1. kapitola: Môj Bože, aký si úžasný! – *Solas* č. 6, str. 4-8
2. kapitola: Boh je jeden – *Solas* č. 39, str. 33-36
3. kapitola: Otec je Boh – *Solas* č. 39, str. 36-39
4. kapitola: Pán Ježiš Kristus, Syn, je Boh – *Solas* č. 9, str. 5-9
5. kapitola: Duch Svätý je Boh – *Solas* č. 40, str. 38-41
6. kapitola: Tri odlíšené osoby – *Solas* č. 41, str. 39-43
7. kapitola: Večné splodenie Syna – *Solas* č. 42, str. 32-37
8. kapitola: Večné vychádzanie Svätého Ducha – *Solas* č. 44, str. 42-46
9. kapitola: Požehnaná Trojica – *Solas* č. 46, str. 30-32
10. kapitola: Niektoré omyly, ktorým sa treba vyhnúť – *Solas* č. 49, str. 32
11. kapitola: Pravda, podľa ktorej máme žiť – *Solas* č. 50

Staroveká Mezopotámia a Chaldejský Úr

Až do 19. storočia sa o starovekých civilizáciách Mezopotámie (nazývanej aj Babylónia) dokopy nič nevedelo. Civilizácia Sumerov (južná Mezopotámia) bola objavená až pri archeologických vykopávkach zikkuratu chaldejského mesta Úr (dnešný Irak) v roku 1850.¹⁾ Najrozsiahlejšie vykopávky a objavy sa odohrali v rokoch 1922–1934, keď Britské a Pennsylvánske múzeum poverili Leonarda Woolleyho vykopávkami v chaldejskom Úre krátko po prvej svetovej vojne.²⁾ Woolley vykopal v tejto lokalite v irackej púšti tisícky tiel, tisícky textov a desiatky tisícov artefaktov. Spravil vyše dvetisíc fotiek a zapísal si 20-tisíc strán poznámok. Skúmal obrovský zikkurat (chrámovú vežu), odkryl viaceré chrámy, administratívne budovy, súkromné domy a kráľovské aj súkromné hroby. Jeho vykopávky odhalili o Úre (z ktorého pochádzal Abrahám) viac, ako vieme o väčšine mezopotámskych miest.

Najvýraznejšou stavbou v Úre je zikkurat (chrámová veža), postavený kráľom Ur-Nammu (tretia dynastia Ur)⁵⁾ pravdepodobne niekedy v 21. storočí pred n. l. Zikkurat v Úre je najzachovalejšou chrámovou vežou v celom Iraku. Pô-

vodne mal tri úrovne. Na vrchole tejto chrámovej veže pôvodne stál chrám zasvätený mesačnému božstvu (bohu Mesiaca) Nanna (v akkadskom jazyku severnej Mezopotámie nazývaného Sin), ktorý bol ochrancom mesta. Sumerčania

uctievali okrem boha Mesiaca aj stovky iných božstiev. Jadro zikkuratu bolo postavené z nepálených tehál a bolo pokryté pálenými tehľami obalenými v smole. Len spodná úroveň sa zachovala ako pôvodná z čias kráľa Ur-Nammu. Horné dve boli zrekonštruované v neo-babylonskej ére (6. storočie pred n. l.). Spodnú úroveň dal zrekonštruovať Sad-dám Husajn (bývalý prezident Iraku).

Sekulárny pohľad a chronológia starovekej Mezopotámie

Za ranú etapu dejín Mezopotámie („Medziriečia“, krajiny medzi riekami Eufрат a Tigris) sa považujú mestské štáty^{A)} v južnej Mezopotámii, ktorá sa označuje ako Sumer (súčasný Irak medzi Bagdadom a Perzským zálivom) a jej obyvatelia ako Sumeri. Sumeri používali klinové písmo. Mestá mali svojich panovníkov a viedli medzi sebou aj vojny. Dôležitým zdrojom poznania o Sumeroch je Sumerský kráľovský zoznam zaznamenaný na viacerých doskách klinovým písmom.³⁾ Počiatky ranej dynastie sa datujú na 2900 rokov pred n. l., avšak okolo tohto údaju panuje veľká neistota.³⁾ Sumer sa považuje za jednu z najstarších známych civilizácií sveta. Tieto mestské štáty praktizovali uctievanie mnohých božstiev a chrám (zikkurat) bol centrom každého mesta. Neskôr bola táto oblasť známa ako Babylonia. Východne od Sumeru sa nachádzala civilizácia Elam (Elamiti). Aj v Elame sa stavali zikkuraty a uctievalo sa mnohobožstvo.

Biblický pohľad na starovekú Mezopotámiu

Staroveký Sumer zodpovedá v Písme krajine Sineár (Genezis 11:2). Potomkovia

Noacha prišli do Sumeru z východu a usadili sa tam (11:2). Všetci hovorili jedným (rovnakým) jazykom (11:1). V tomto kraji (Sineár/Sumer/Mezopotámia/Babylonia) začali stavať mesto a uprostred neho vežu (zikkurat)^{D)}: „*Nože si vystavme mesto a vežu, ktorej vrch bude siahať až do neba. A učiňme si meno, aby sme neboli rozptýlení po tvári celej zeme*“ (11:4). Bol to akt neposlušnosti a vzbury voči Božiemu prikázaniu rozptýliť sa po celej zemi a zaľudniť ju (Genezis 9:1 a 9:7). Sústreďenie sa v jednom veľkom mocnom slávnom meste bolo opakom rozptýlenia sa po tvári Zeme. Pre túto neposlušnosť a pre ich pýchu („činiť si meno“, byť slávnymi a mocnými, niečo znamenať) prišiel Boží trest. Tu došlo k Božiemu zásahu, zmäteniu jazykov a k rozptýleniu kmeňov nielen do okolitých krajov, ale aj do celého sveta (Genezis 11:5). Z archeologických nálezov vieme, že mestské štáty po celej sumerskej zemi stavali opevnené mestá s chrámovými vežami (zikkuratmi). Odpovedá to tomu, že aj po zmätení jazykov v Bábeli sa ľudia nepoučili, nenapravili, naďalej boli Bohu neposlušní, stavali chrámové veže, modlárčili. Vo svojom hriechu len hojnili, podobne ako to bolo pred potopou. Preto Boh vyviedol Abrama (neskôr premenovaného na Abraháma) zo sumerského (chaldejského) mesta Úr, aby ho oddelil od hriechu, aby si skrze neho (skrze vieru Abrahámovu – Rímskym 4. kapitola) vzbudil nový ľud, ktorý bude Boha poznať, poslúchať a uctievať, bude mu verný, a Boh bude uprostred tohto ľudu prebývať.

Vežu v Bábeli stavali ľudia z pálených tehál a smoly: „*Nože narobme tehlu a vypálme ich v ohni. A tak im bola tehla miesto kameňa a zemská smola im bola*

miesto *malty*“ (Genesis 11:3). Presne z takéhoto materiálu bol postavený aj zikkurat v chaldejskom Úre.²⁾ Poukazuje to na zhodu vo zvyklostiach Sumerov pri stavaní miest a chrámových veží, ktoré odhalila archeológia, a biblickým opisom veže v Bábeli.

V starovekej Mezopotámii sa v tom čase udiali dve pozoruhodné veci (cca 2000 rokov pred Kristom). Vznikli tu národy so svojimi jazykmi, ktoré odtiaľto následne osídlili celú zem (pozri článok *Jazyky Bábela*, *Solás* číslo 46, jar 2020, str. 35-39). Vznikol tu Boží ľud – semeno Abrahámovo v množnom čísle (pozri publikáciu „Peter Vajda, *Zmluva zaslúbení*“, vydavateľstvo SOLAS, marec 2017).

Je úžasné, že táto história, ktorá sa nám môže zdať veľmi vzdialená a málo reálna (málo živá), keď o nej čítame v Písme, je ešte stále zhmotnená na tvári zeme (v súčasnom Iraku) v podobe zrúcanín sumerských miest, zrúcanín zikkuratov a mnohých archeologických nálezov vrátane artefaktov dosiek s klinovým písmom, na ktorých je zápis dejín tak, ako ich vnímali doboví (vtedajší) Sumeri. Všetky tieto nálezy a skutočnosti nepriamo, avšak veľmi mocne vypovedajú o pravdivosti a reálnosti biblických dejín. Naša viera v Božie slovo nie je postavená na sekulárnom potvrdení záznamu Božieho slova, ale na pravdivom zjavení pravdivého a živého Boha. Avšak vidieť hmatateľné stopy starovekých biblických dejín ešte aj dnes po tisíckach rokov je mocné.

Biblická chronológia starovekej Mezopotámie

V Božom slove v knihe Genezis (kapitola 5) máme rodokmene od Adama po

Noacha. Tieto rodokmene sú presnejšie povedané „chrono-rodokmeňmi“, pretože uvádzajú narodenie daného človeka (predka), koľko mal rokov, keď splodil svojho prvorodeného (potomka), koľko rokov žil po splodení prvorodeného a koľko mal rokov, keď zomrel. A takto to pokračuje s každým následným potomkom. Rodokmeň v Genezis 5 je úplný (kompletný).^{B)} Preto je možné podľa chrono-rodokmeňov datovať udalosti v biblických dejinách. Preto sa takéto rodokmene s týmito časovými údajmi nazývajú „chrono-rodokmene“.

Noach mal 600 rokov, keď prišla potopa (Genezis 7:6). Takto vieme s istotou povedať, že od stvorenia Adama po potopu uplynulo cca 1650 rokov (zaokrúhlené na desaťročie). Príchod potopy dokonca poznáme s presnosťou na jeden deň vzhľadom k životu Noacha: „*V roku šesťsto života Noachovho, druhého mesiaca, sedemnásteho dňa toho mesiaca, toho dňa sa roztrhli všetky žriedla veľkej priepasti, a otvorili sa priechody nebies*“ (7:11). Potopa zničila celý vtedajší svet^{C)} (2. Petrov 3:6). Prežili len štyri manželské páry, ktoré boli v korábe. Z troch Noachových synov pochádza celé súčasné ľudstvo: „*Tito traja sú synovia Noachovi, a od týchto bola zaľudnená celá zem*“ (Genezis 9:19).

V Genezis kapitole 10 máme rodokmene synov Noacha. Z rodokmeňa sa napríklad dozvedáme, že ostrovy osídlili kmene a národy, ktoré boli potomkami Jafeta cez rodovú líniu jeho syna Jávana (Genezis 10:1-5). Aj tu máme zmienku o tom, odkiaľ pochádzajú národy a rôzne jazyky: „*Od týchto, keď sa porozchodili, obsadené boli ostrovy národov po ich zemiach, každý podľa svojho jazyka,*

všetci podľa svojich čeladií vo svojich národoch“ (10:5).

V tomto rodokmeni je zmienka o Nimródovi, ktorý sa stal mocným kráľom v celej Mezopotámii (10:8), založil Babylon (i Erech, Akkad a Kalné v zemi Sineáre – mestské štáty v južnej Mezopotámii (Sumer) – Genezis 10:10) a neskôr aj mesto Ninive a ďalšie mocné mestské štáty pod jeho vládou v severnej Mezopotámii (Asýria – Genezis 10:11).

Tento rodokmeň (Genezis 10) neobsahuje chronologické údaje. Je v ňom však dôležitá zmienka, že za Pélega (10:25) bola rozdelená zem. Zmätenie jazykov a rozptýlenie národov do celého sveta sa udialo za života Pélega. To bol ten čas, kedy Hospodin rozdelil zem, určil národom ich hranice: *„A tak ich rozptýlil Hospodin odtiaľ po tvári celej zeme... Preto nazvali jeho meno Bábel <Bábel = Zmätok>, lebo tam zmiatol Hospodin jazyk celej zeme a odtiaľ ich rozptýlil Hospodin po tvári celej zeme“* (Genesis 11:8-9). Je to krásna ukážka Božej zvrchovanosti, z ktorej môžeme poznať, že Hospodin má vládu nad všetkými národmi a ich dejiny drží pevne v rukách. A je to veľká lekcija, podobne ako bola potopa, že Boh nenávidí hriech a vyžaduje od človeka aj od národa poslušnosť.

Rodokmeň z Genezis kapitola 10 pokračuje v Genezis 11:10 tak, že sa špecificky vracia k rodokmeňu Semových potomkov. Tentoraz však ide o chronodokmeň, ktorý končí Abrahámom. Vďaka tomu máme pokračujúci chronodokmeň od Adama až po Abraháma. V tomto chrono-rodokmeni je aj Péleg, takže môžeme datovať, kedy došlo k rozptýleniu národov v Bábeli. S istotou tiež vieme, že od stvorenia Adama po

narodenie Abraháma uplynulo 2000 rokov (zaokrúhlené na desaťročie). Medzi potopou a udalosťou, kedy Abrahám vstupuje do Kanaánu, uplynulo 400 rokov (zaokrúhlené na storočie^{B)} – Genezis 11:10–12:4).⁵⁾

Život Abraháma v chaldejskom (sumerskom) Úre môžeme radiť v sekulárnej schéme niekde do obdobia tretej dynastie Ur (obdobie rozkvetu sumerskej civilizácie), čo pravdepodobne zodpovedá obdobiu okolo roku 1950 pred Kristom.⁵⁾

Vzťah sumerských textov ku biblickým dejinám

Sumerský kráľovský zoznam opisuje sumerských kráľov, ale aj kráľov zo susedných dynastií, uvádza miesto a trvanie ich panovania. V tomto zázname sa miešajú mytologickí vládcovia s historicky skutočnými panovníkmi.⁴⁾ Zoznam uvádza osem kráľov pred takzvanou Veľkou potopou. Zoznam začína samotným vznikom úradu kráľa, ktorý je prezentovaný ako božia inštitúcia: „Kráľovský majestát bol vzatý z neba.“ Panovníci z prvotných dynastií podľa tohto záznamu vládli počas neskutočne dlhých období (kráľ Eridu, Alulim 28 800 rokov, Alaljar 36 tisíc rokov, dvaja iní spolu 64 800 rokov). Medzi „zostúpením kráľovského úradu z nebies“ a „potopou“ vládlo 8 kráľov s celkovým trvaním ich vlády 241 200 rokov. Po potope kráľovstvo údajne zostúpilo znovu. Nie je jasné, prečo boli v zozname uvedení mýtickí panovníci. Niektorí výskumníci sa domnievajú, že mohlo ísť o historických panovníkov, ktorí boli zbožštení alebo mystifikovaní. Iní sa domnievajú, že údaje o trvaní ich

vlády sú symbolické a majú iný význam než dobu ich panovania. Neskôr však zoznam uvádza reálnych kráľov, ktorých existenciu je možné doložiť aj inými textami z artefaktov či inými archeologickými nálezmi, a spolu s nimi uvádza reálnu dobu trvania ich vlády. Tieto skutočnosti: mystifikácia zoznamu panovníkov a nafúknuté čísla o počte rokov ich vlády nesmierne komplikujú datovanie počiatku sumerskej civilizácie.

Z týchto archeologických nálezov (dosky s klinovým písmom obsahujúce sumerský kráľovský zoznam) plynú veľmi cenné informácie pre biblicky veriacich kresťanov. Tieto nálezy a poznatky poukazujú na to, že sa v nich odzrkadľuje (i keď zdeformovaným spôsobom) realita skutočných dejín ľudstva. Poznanie pravého Boha, ktoré mali Noe a jeho synovia (štyri manželské páry), sa u ich potomkov, ktorí nanovo osídlili a zaľudnili zem, veľmi rýchlo vytratilo. Namiesto toho, aby sa rozptýlili po celej zemi a osídlili ju, koncentrujú sa do veľkého mesta a stavajú chrámovú vežu. Po zmätení jazykov sa síce rozptýlia, ale duchovný úpadok napreduje vo forme uctievania stovák rôznych božstiev, ktoré sú mužského i ženského rodu, plodia deti, existujú preto aj ako otcovia a matky, konajú dobro aj zlo, šíri sa vo forme stavania zikkuratov (chrámových veží), pyramíd, iných megalitických stavieb, ktoré sú stredobodom života a modloslužby týchto spoločenstiev (kmeňov, mestských štátov). Aj poznanie o celosvetovej katastrofickej potope za dní Noacha upadá, mystifikuje sa, deformuje sa. Podobne tak aj poznanie o ich predkoch pred potopy, ktorí boli dlhovekí (dožívali sa cirka tisíc rokov)

sa mystifikuje a deformuje. Toto sa javí ako logické vysvetlenie charakteru sumerského kráľovského zoznamu, hlavne tej jeho mystickej časti. Reálne dejiny ľudstva sa pre ľudí po potope stali mystickými. A je to tak až dodnes. Ľudia neveria, že by stvorenie sveta počas stvoriteľského týždňa cirka 4000 rokov pred Kristom (cirka 2000 rokov pred Abrahámom) a globálna potopa, ktorá kompletne zničila vtedajší svet (cirka 400 rokov pred Abrahámom) mohli byť reálne skutočnosti, naozajstné dejiny tejto planéty a jej ľudstva. Žiaľ, je to tak aj v prípade mnohých tých, ktorí vyznávajú meno Pána Ježiša Krista a tvrdia, že veria Božiemu slovu.

Sumerský kráľovský zoznam uvádza⁴⁾ zoznam 8 kráľov, ktorí vládli pred potopou počas dlhých období (43 200 až 18 600). To by mohlo zodpovedať ôsmim generáciám od Adama po Noacha. Po potope uvádza kráľovský zoznam panovníkov so skracujúcim sa trvaním ich vládnutia. To by mohlo odpovedať skracujúcemu sa veku života Noachových potomkov. Záznam o potope v kráľovskom zozname by mohol predstavovať zdeformovaný (zdegenerovaný) záznam poznania o potope za dní Noacha, ktorý sa od Noacha a jeho synov šíril ústnym podaním k ich potomkom, ktorí sa postupne viac a viac stávali bezbožnými a Bohu neposlušnými.

A do takejto situácie prichádza Boží zásah – avšak už nie ako súd vodou a zničenie sveta, pretože Boh s Noachom učinil zmluvu, v ktorej zaslúbil milosť, ale ako založenie Božieho ľudu, ktorý bude Boha pravdivo poznať, bude Bohu verný, bude Boha poslúchať a milovať, uprostred ktorého bude Boh prebývať

na večné veky – cez povolanie Abraháma a jeho symbolické vyvedenie zo sveta hriechu, vyvedenie z mesta a z krajiny modlárstva a uvedenie Božieho ľudu

skrže Abraháma a abrahámovskú vieru na cestu, ktorá vedie do zaslúbenej krajiny a do mesta, ktoré nestavala ľudská ruka, lebo jeho staviteľom je sám Boh.

Poznámky

- A) Kiš, Uruk, Ur, Sippar, Akšak, Larak, Nippur, Adab, Umma, Lagaš, Bad-tibira a Larsa.
 B) Otázky kompletnosti rodokmeňov sa poverujeme, ak Pán dá, niekedy nabudúce v samostatnom článku.
 C) Rozsah, intenzita a amplitúda geologických procesov (erózia, sedimentácia, horotvorba [orogenéza], tektonika, sopečná aktivita) boli takých rozmerov, že je nanajvýš nepravdepodobné, aby sme mohli archeologicky objaviť akékoľvek artefakty z éry sveta pred potopou. Preto akýkoľvek archeologický nález, ktorý je datovaný ako starší než potopa, čiže starší než 2350 rokov pred n. l. (pred Kristom) je datovaný nesprávne, pretože udáva nerealisticky starý dátum.
 D) Miesto (mesto), kde stála Babylonská veža, zatiaľ nebolo archeologicky objavené.

Zdroje

- 1) https://en.wikipedia.org/wiki/Ziggurat_of_Ur
- 2) <http://www.ur-online.org/about/woolleys-excavations/>
- 3) Slovenská wikipédia: https://sk.wikipedia.org/wiki/Sumerský_kráľovský_zoznam
- 4) <https://www.cez-okno.net/clanok/po-vice-nez-100-letech-vyzkumu-sumersky-kralovsky-seznam-stale-mate-historiky>
- 5) Murray R. Adamthwaite: Perspectives on ancient chronology and the Old Testament – part 1. Journal of Creation 31(3):61–67, December 2017, <https://creation.com/ot-ancient-chronology-1>

Spodná úroveň zikkuratu v Úre zrekonštruovaná Saddámom Husajnom v roku 1980

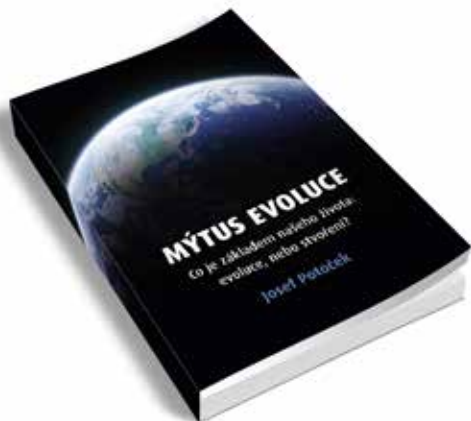

Zrúcanina zikkuratu v Chaldejskom Úre (fotografia z roku 1930)

Milí čitatelia!

Dávame vám do pozornosti publikáciu *Josefa Potočka, Mýtus evoluce*, vydavateľstvo Juda, 2020, A5, 160 strán. Je dostupná v kamenných obchodoch a cez internet.

ISBN 978-80-87239-55-1

Kniha je určená pre širokú laickú i odbornú verejnosť. Predkladá množstvo argumentov z ktorých je zrejmé, že učenie evolúcie je neudržateľný ideologický koncept, ktorý neposkytuje pravdivý obraz o svete v ktorom žijeme. Takou je aj tzv. teistická evolúcia. Autor publikácie jednoznačne a nekompromisne upriamuje pozornosť čitateľa k biblickej viere v stvorenie.

Redakcia

Milí priatelia a sympatizanti časopisu Solas!

Službu združenia Solas môžete podporiť aj svojimi 2 percentami z dane z príjmu. Na príjem 2 percent z dane z príjmu sme zaregistrovaní „V Notárskom centrálnom registri určených právnických osôb (NCRpo) dňa 24. 9. 2019 pod sp. zn. NCRpo 145/2019“. Zdaňovacie obdobie 2020 (rok príjmu 2 % podielu zaplatenej dane 2021).

Údaje, ktoré potrebujete uviesť do vašich formulárov k poukázaniu 2% z dane z príjmov, do oddielu „Údaje o prijímateľovi“:

IČO: **42064619**

Právna forma: **Občianske združenie**

Obchodné meno (názov): **Solas**

Sídlo – ulica: **Smreková**

Súpisné/orientačné číslo: **3093/11**

PSČ: **010 07** Obec: **Žilina 7**

Solas číslo 50, 14. ročník, 2021/1 (jar)

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.
IČO: 42064619. Je evidovaný Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.

Číslo 50 vyšlo 2. marca 2021 v náklade: 1 500 ks.

Tlač a distribúcia: Alfa print, s. r. o., Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posilať na účty:

Z územia Slovenska: VÚB Žilina, číslo účtu: SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

Z Českej republiky: Poštovní spořitelna, číslo účtu: 247761864/0300

Zo zahraničia: Číslo účtu v tvare IBAN: SK08 0200 0000 0024 8691 6455,

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia, Europe.

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda, <http://drahoslav.solas.sk>

Poštová adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P. O. Box 76, 010 07 Žilina 7, Slovensko
(Address: Editorial Board *Solas*, P. O. Box 76, SK 010 07 Žilina 7, Slovakia, Europe)
tel.: +421 948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk; solas@solas.sk
web stránky: www.solas.sk; casopis.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Folia

*Dobroreč, moja duša, Hospodinovi, a nezapudni
niktorého zo všetkých jeho dobrodení.*

Žalm 103:2

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vašim časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk